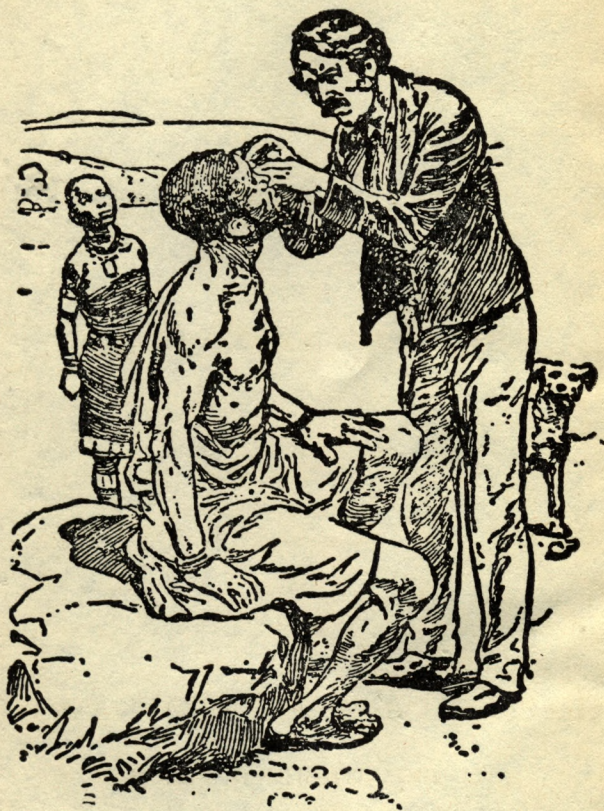

SEPELETA

Ngaka ya ntlhantlha e e tsileng mo dichabeng tsa Setswana,
ebong Dr. David Livingstone, o alafa leitlho la molwetsi
mongwe.

SEPELETA

LOKWALO LWA NTLHA

LO LO

RUTANG GO BALA

MO PUONG YA SETSWANA

A. J. WOOKEY

(REVISED 1953)

THE BECHUANALAND BOOK CENTRE

(LONDON MISSIONARY SOCIETY)

LOBATSI, B. P.

SOUTH AFRICA

1956

SEPTEMBER

THE MORIJA PRINTING WORKS

TO

THE MORIJA PRINTING WORKS

THE MORIJA PRINTING WORKS

A. L. WOOLFE

(LONDON 1911)

THE MORIJA PRINTING WORKS

(LONDON 1911)

LONDON 1911

Printed in Tswana

MORIJA PRINTING WORKS

MORIJA - BASUTOLAND

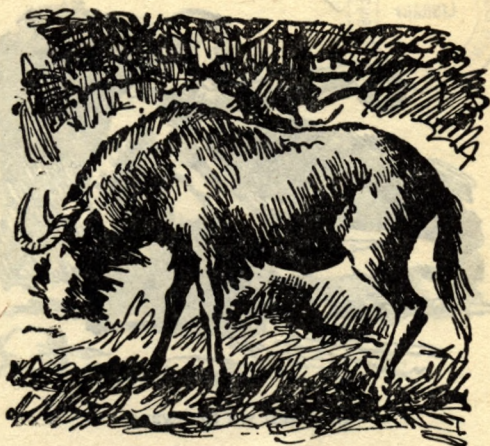
9~(1) 953/60

Mothudi wa Setswana

DITLHAKA TSE DI POTLANA

a b c d e è f g h
i j k l m n ng o ò p
r s t u w y

Pudumo

a e è i o ò u

b p d t f c s w l

m n ng r y k g h

bd hl kf gy mn ng

ru na ngu se wm e

tc hp ei ie oò u

ba	ca	ga	fa	ka	la
ma	na	pa	ra	sa	ta
ya	fa	wa	ba	nga	ga

ba ne ba aga	sa ba sa wa
fa a ka ja	a ba a fa
sa nna sa a ja	ba ba ba aga
ja ba ja nna	ka nna ka fa
ga a ka a ja	o la a fa
o la a wa	ba nna ba a ja
fa ba ka ja	o na a ja
o la a ja	fa ba ka wa
ra nna ra aga	ba ka ja
o la a aba	ga ba a ka ba
ga ba ga nna	ra ba ra nna

be che ge fe ke le me
ne pe re se te je we
be le ce fe ke ge se

ke le ka re
e ne e le
ga ke ge fa
ba le ba re
re le ra re
mme e ne e le
ga ke ye fa
se re ba je
a ga ke we

e be e le
e ne e re
ga ke ba fe
a re ke re
ke re ka re
ba ne ba re
ra nna ra re
o na a re
fa e ne e le

bo tso go fo no to lo mo
so po yo ro ko go bo ho

lo ka bo lo re lo no lo re fa
go no go re go ne go le mo
ga bo go le ba bo ba le
e ne e le mo a bo a le mo
ga lo ise lo bo e ne e le
ka bo ke sa re ke le ka re mo

Kubu

bè è gè fè lè mè nè pè rè sè tè yè wè jè	
a ba wèla fèla.	ke ne ka se pèga.
a ga se wèna ?	se ne sa fèla.
ka re, ke ènè.	sa mo wèla fale.
a re ke ba fè.	o la a e sèla.
o na a rèra.	ke ne ka se rèma.
se re a ke yè.	a re le galè.
mme ka se sèla.	e ne e le fèla.
a mo rèma ka se.	ba ne ba e rèka.
o la a fèla ale.	e ne e le ènè.
o na a èma kwa pele.	se ne sa èma.

bi	chi	ci	gi	fi	di	mi	ni	pi	ri	si	ti
ga	di	ise	di	re.	ka	bo	ke	sila.			
bina	ke	le	fa.	ba	le	ba	dila.				
ke	le	ka	bina.	lo	ka	mo	tima.				
ke	se	se	kima.	e	e	kima	ke	e.			
o	na	a	re	tila.	a	ga	ba	bine?			
ba	ne	ba	se	ila.	ba	ne	ba	bina.			
a	lo	ka	mo	ila?	ba	ka	se	bipa.			
ba	ka	re	sita.	ba	ka	a	rita.				
ba	ne	ba	sila.	a	lo	na	le	kika?			
ke	ne	ka	ina.	ke	ne	ka	fin.				

tsò	nò	bò	gò	lò	ngò	pò	rò	kò			
di	ne	di	le	fago	tsònè.	ke	ne	ka	nna	le	kòpò.
ba	bo	ba	bòna.	ke	ne	ka	lòra.				
nama	e	ka	bòla.	ga	baise	ba	nne	natsò.			
a	ga	lo	na	natsò?	a	ga	lo	nalò?			
ba	ne	ba	e	gòga	ee,	ke	na	le	lònè.		
se	ne	sa	fòla	gòne.	a	lo	ka	se	lòpa?		
ke	na	le	gòpò	ke	e.						

bu	du	mu	ru	hu	tu	tsu	ku	pu
bula	gore	ba	bònè	a	lo	ka	se	hula?
go	nna.							

a lo ka hula kubu e a ga ba nne fa?
 hula fale? ga ke ise ke le bule.
 tumò e ka duma. ga ke ise ke hule
 a ba ka mo runa? kubu.
 bònè, ba ka le mu- se ne se uma.
 na ba ba ba nna. ke ne ka duma.
 a pula e ka na? sa kua mosi fèla.
 ee, re ka se hula. ke rutla ntlo.

ya ye yo yò wa lea lwa jwa dia
 seo nèò peo naò kae sea

ba ne ba ya kae? ga ke ise ke ye nabò. e ne
 e le ya me. seo se sea re se ka ya. ke ne ka
 nna le wa me. a ua re u ka ya? a lwa re lo
 ne lo le teng? ke ne ka re ga ke ye nabò.
 mme jaana kea ya, ke ya go bòna. seo se ke
 nèò ya me. ke tlaa mo fa lwa bònè. jwa gago
 bo fa kae? a u na le peo ya me? yo o fa a re,
 o ka ya kae? o ka ya kafa, mme bònè ga ba ye.
 wa gago o fa kae?

tswa tswe tswè tswi gwa gwe gwè gwi kwa
 kwe kwè kwi lwa lwe lwè nwa nwe nwè ngwa
 gwe ngwè twa twe twi

ba tswa kae bale ?
 ba tswa kwa gae.
 ba re ga ba tswe.
 ga go ise go twe.
 go tulwe re yè.
 se ka tswa kwa.
 a lo itse go kwala ?
 ga re kwale tsònè.
 a re yè kwa ga gagwè.
 ga twe re yè go tswa.
 a ba lwa kwa ?
 di ka nwa kae ?
 o ne a ngwèga.
 lo ka mo rwesa.
 ke ngwana wa me.

a ga di ise di nwe ?
 lo se ka lwa lwa.
 a loa rutwa ?
 ba re re tswè.
 ngwaga ono oa feta.
 ba ne ba lwa jale.
 di ka nwa kwa.
 a mo ngwaya a ntse.
 ba ka se rwala.
 tswa, tswèè-tswèè.
 bònè ba ka nwa.
 ba ne ba ya go nwa.
 rea rutwa, goa balwa.
 ngwana wa me ke yo.
 ba ngwègèla kae ?

tla tlo tle tlè tli tlò tlu
 ba ne ba re baa tla.
 ba tlaa se tlisa.
 ka bo ke tlola.
 a re yè go se lere.
 go no go tlo go twe.
 u tlo u re.
 lo tlo lo ye go re.
 seo sa me se tlaa tla.
 re tlaa lere tlou teng.
 ba tle ba nne fa.

selò se se tlaa tloga.
 a lo tlaa se tlosa ?
 ke tlaa tla go bònà.
 ba le ba tlola kwa.
 ba tla ba ye kwa.
 go na le tlala kwa.
 ga go na tlotlò fa.
 lo ka mo tlotla koo.
 ke tlaa mo tlosa.
 tlosa tlòpò ke e.

Barutwana ba Sekole ba tshameka ka kgwele ya dinao

tša tše tsè tši

ke ne ka bōna tsitsiri, ke le ka kwa.
 ba ne ba huma tša me, jalo ka tsèna.
 tsela ke e lo ka e tsaya.
 ka re di ne tsaa nwa di le kwa.
 tša ba tša tswa tša ya go lwa.

ke ne ka se tlatse metse, jalo tsaa nwa.
ba ja tsiè, ba e tsaya e le ntsi-ntsi.
pitse ya me ke ele, ga a e tsee.
motse wa gago o teng, ke tlaa botsa.
tsètsè e ka loma selò sa me.
ke na le tsala tsa me tse, di tsile.
tsala ya gago e tswa kae ?

tau pòò tlou tòò taò tio
e ne ya re ba tswa kwa, ba bòna tau.
ba e bòna ee ja pòò ya me.
tlou e ne ya tla, ya a ja peo tsa gagwè.
pòò ya gagwè e ne ya ya kwa gae.
ba ne ba na le tòò, ba ba ba e baya.
ke ne ka wèla tau e ja selò mo gae.
tlou e tle e ye le tau go nwa.

bang	beng	hong	kong	leng	reng
jang	kang	mang	teng	fang	seng
mong	mung	nang	bong	tsiang	ding

mong wa ke o tlaa ke tsa ga mang tse ?
tswa leng ? pòò e ke ya ga mang ?
wa reng hong ? e na le mang ?
se lo se jang ke eng ? lwa reng fe ? ka re,
lo buang ? tlang le bangwe

o na a ya ke le teng.	ke jwa ga mang-mang?
o na le sengwe.	ba lwa ba le mo teng,
ga ba na se ba se jang,	ba gapa bongwe.
go tlala.	o tlaa mo fang ke le fa?
ke yo o nang natsò.	mang-mang o kwa gae,
ke na le mongwe.	oa lwala.
lo tlaa ya le bangwe.	ga tweng? go tlo go
tse dingwe ke tse.	tweng? tse dingwe.
lo tlaa tswa leng kong	ba tlaa tla kang?
le beng ba gago?	tlou ke e e jang golò fa.
a re yeng koo.	
tswang mo teng lo nnè.	ba na le selò sengwe.
mong wa tsònè ke yo.	ke tlaa mo fa tse
o na le mongwe.	dingwe tse dintsi.

cha	sha	che	chè	tsho	tshò	tshu
she	shè	shi	so	su	sò	

metse a a mo teng a tla a che. ke ne ka tshuba golò fa, jalo ga sha go gongwe, mo gongwe ga se ka gaa sha. a u na nasò? ke na le sònè. chaka ya mè e kwa gae; ke tswa go e suba. tshupa e tlaa ja peo ya me e e mo tlung. ke le ka shèba kwa, ka bòna tau. a lo itse go tshòma tshomi ya kwa? ga re ise re itse go tshòma. lo ka a sòma, ke tlaa se sòka. utang koo, a re yeng go suga kwa gae.

tha pha thi thè tho thu phè phò
pho thò kha khu phi.

thamo ya sònè e
thata, e kwenne.
thipa ya me ke e.
khudu ke e, a re e
jeng,

re tlaa e besa.
phola mo teng.
phatè ya me ke e.
a ko lo bèè phang
fa, ke tlaa e thula.
mpaha selò se.
ke tlaa se sòka
thamo, se tlaa swa.

thata ya gagwè.
thula tshipi e.

ba tlaa tshela jang ?
phutha dilò tse tsa me
ka phatè.
thitò kea e ja.

thupa ke e, e e thata.
thèla mo teng, ke nwè
metse ao.
phala e tsaletse fale.
phòkò e tlaa ya kwa gae
e jelè.
ba tlaa mo thopa.
go na le thutò mo teng,
mme e thata.

logong loa thama.

nnyaa, nye nyè nyo nyi

a lo tlaa ya kwa goo ra mang-mang ? nnyaa,
ga re ye teng, re ya tseong.
o tlaa mo nyatsa leng ? ga re itse ngwaga
tseo. nyèna lo tlaa reng fa re ya go ènè fa a
botsa ?

o na le nyèna, mme o tlaa nyatsa bònè. ba le
ba re ba se bòna ba nyenya thata. ke le ka ba
nyatsa ka lonyatsò lo logolo.

rra rrè mma mmè mmi mmo mmò
nna nnè

bo rrè le mmè ba tlaa ya go mmòna. nnyaa,
rra, ke tlaa mmaya kafa, fa go nna. go le
nna, go le rrè, a lo tlaa se nnaya ? lo ka nnèèla
phang, e tlaa ya kwa gae. a ko lo mo nnèè,
ke nnè naè, ke mmònè. a ko lo ba rèè, lo re,
ba nnèè selò sa me. lo tsèè mokò lo nnè fa,
lo o jè. a go tlè kobò, ke tlaa mmipa ka yònè.
phefò e tlaa tlosa mmoko fa go nna.

kga kge kgè kgo kgò kgang kgong

mmè o na le kgang le mongwe mo teng. ke
le ka hula kgokong, ka e ja. phang ya ga mmè
e mo tlung, a e tlè. ke bonye kgama kwa,
a re yeng go e tsoma ; e na le kgokong le
kgomo. kgetse ya me e tswa kwa go mmè.

Mosimane o pagame esela

kgotsa o tlaa ya kwa, kgotsa nnyaa, ga ke itse
ke ènè yo o tlaa itseng.
dikgong ke tse, lo ka di òra.
ke ne ka mo kgala a sa le kwa.
a ko u tsèè kgòlè ke e, u e bèè mo tlung.
ka tla ka mo kgòba, jalo a kgotswa.
a re yeng go kgetla thupa kwa nageng.
kampo ke tlaa gu bòna kwa go rrè jaana.

kha khe khi khu

mmè o na le khiba. khumò e kwa go ènè.
khudu ke e, ke tlaa e ja. tau e mo khuting.
khukhu e ne e le fa. ya go sega mokhasi.
khai e, e ne ya tswa kae ? khiba e, a e nnè fa.
mo rèè a khutlè. khai e, ke ya ga
mang ?

tshwa tshwe tshwè swa swe swè swang
kgomo ke e, re tlaa e tshwara ka eng ?
tswene o na a tla a ja dilò tsa me.
bojang bo tlaa swaba, jalo bo tlaa swa.
chaka e, e tshwana le ya me.
go tshwana jaaka oa swa, mme ga a swe.
o ne a mo tshwenya a le mo gae jale.
tirò ya me ke tlaa e swetsa ke ise ke ye gae.
khai ke tlaa e sola.
ga a ketla a mo sola molemò.
tshwarang kgomo ke e e swang ; e shelè.

kgwa kgwè khwa khwi

o na a tla a ntse a kgwa madi thata.
ke na le kgomo nngwe e kgwèba e ntlè.
gapè ke na le e nngwe e kgwana e e sisang.
rrè o na le nngwe khunou e tona.

a ko lo tshwarè e kgwaripa ; e golegeng.
kgwanya-kgwanya u ise u tsene mo tlung
ya me.

u se ka wa mo kgwèla mathe.

ke ne ka feta mokgopha ka kwa, o godile.

a u itse mokgwa wa kgomo e e emeng ?

kea e itse, ga e na mokgwa opè.

mang-mang o na a kgwathisiwa thata.

khukhwi e ne ya ya go nna mo bojangnyeng.

tlha tlhe tlho tlhò

tlhaka ya peo ke e, a e nnè mo mmung.

ke tlaa ya go mmòna motlha mongwe.

mang-mang o na a gotlha (gwetlha) dikwena
fèla.

tlhong ke e, a re yeng go e besa mo isong.

wa rialo ka ntlha yang, motho ke wèna ?

o na a mo tlhala leng ? ga aa mo tlhala.

a ko lo yè nokeng lo tlhapè mabògò.

tswang tlheng mo teng, lo nnè ka kwa ntlè.

wa re ke tlhabè e ? nnyaa, tlhaba e sele.

kgomo e tlhaba, e tle e tlhabe motho.

tlhògò ya me e botlhoko thata, mpha metse.

tlhapi ke e, ga ke e je ; e latlhè.

DITLHAKA TSE DIKGOLO

A B C D E È F

G H I J K L M N

NG O Ò P R S T

U W Y

E G T Y S O P M

K N F NG I A C B

R D H L U E O W

U O O L H D R B C A

I W NG F N K M P S Y

T G E È

aba	ala	aga	aka	ata
ara	ama	ele	èta	èpa
ila	isa	òba	ale	philò
epè	esi	uba	kua	ina
ènè	ònè	bua	ere	goa
èma	sia	tsua	eфе	iwa
eфе	nku	tsiè	può	òra

Mma ke abè dijò tse. Go iwa kae? Go iwa kwa goora mang-mang. Selò se o tlaa se èpa ka eng? O tlaa se èpa ka phang ke e. Ke tlaa re ke tswa kwa, ke tlaa baa ke èta naè. Ba tlaa aga kae? Ga ke na nku epè. A u ko u nnèè nku e ntsho. Nnyaa, ga ke e gu neele, e tlaa gu sia. Ko ònè osi o ke nang naò. Ke tlaa òra eng?

Ntsa ya me e ile kwa gae, e ne ya sia tau. A sa èla. Ba ile go sua tsiè, jalo ga go na opè kwa gae. Ke tlaa èpa ka phang ya ga rrè. Ga ke ake. O tlaa bua a reng? Ntshe o tlaa gu sia kwa, u ise u ye kwa gae. Mang-mang o na le afe? Nnyaa, ga a na apè. E olè; jalo ya òma. Ga twe, re èmè fa. Kea bopama mme ga ke na se nka se jang. A wa se ama? Ka re, u se ka wa ba wa se ama, ka se tlaa gu loma.

mmu	nkgà	mp̃ha	mp̃hò	nta
ntlha	nkwè	nkgò	nkgwè	nnyaa
ntlo	ntla	nthò	ntlè	ntsha

Ntlo ya me o tlaa e aga kae ? O tlaa e aga kafa, fa tlung ya ga mmè. Peo e mo mmung, mme e tlaa tswa e ba e nna se u ka se jang. Nkwè e ne e tla fa, mme e tlaa baa e tla go ja nku ya me e e mo gae. A ko lo yè go ga ka nkgò e, ya ntlha, ka e le mp̃hò ya ga mmè. Ke na le nthò fa mpeng ya me, mme ke tlaa e ara gore e tswè se se mo teng. Ana se se nkgang fa ke eng ? A ga se nkwè e e ne e swa ?

A ga a ka a e bua a e ja ? Nnyaa, ga a ka a e bua. Ga a ke a e ja, fa e le nkwè. A re yè go e ntsha teng, re e ise kwa ntlè. Mpha tlhè, kwa ntlè ga kgang. Mpha philò tsa nku e lo e jang. Nnyaa, ga ke di gu fe, dia nkgà. Ntlo, ke gu fè tsiè e ke e suileng. Le borre le mmè ke tlaa ba fa. Lo se ka lwa goa, ntshe o tlaa re sia. Go le nkwè, go le tau, kea di ila tsoo-pedi. Tsua (bua) dipodi, di ye gae. Baa goa. O re kuèla kwa. Koèla majè fa.

bala	fata	pula	pelo	gana
bòna	hula	pela	jaana	gopa
bela	huma	majè	gapa	foka
beka	fòra	dijò	lefa	besa
bina	feta	rata	jale	motu
bopè	fèla	lema	jala	sisa
bobe	fòla	selè	more	pèga
bòla	kala	sèba	mere	sita

Re tle re jale dipeo mo mmung, jalo re tle re bone dijò ka tsònè, fa e le tse di melang. Di tle di gole ka pula fa e na, le ka letsatsi. Le gònè, go tlo go letwe ; mme fa re sa lete ga re ketla re bòna dijò dipè mo go tsònè ; go tlaa jewa ke dilò fèla. Pela e itse go sia ntsa ka e tle e age mo teng ga majè. Pèba e tle e nne fa ntlè, ka e rata go ja ditlhaka tsa peo tse di wèlang teng. A ko lo lekè go ba sita ka può e ntlè.

Ke rata podi ya me e tshweu. E tle e hule kwa nageng fa go le go tala teng. Jalo e tle e ye go nwa le podi tsa ga rrè mo nokeng. Jaana e re e sena go hula le go nwa, e tle e tle gae kwa gaetsho. Ke bile ke na le podi e e sisang. Jalo re tle re e game gore re bònè mashi go a nwa.

baka	kakò	sèla	kobò	raka
tsoma	lòpa	sala	loma	dula
tsònè	mono	sapa	lònè	dila
fara	fano	wèla	lòba	loka
duba	ngati	wèna	sèka	sila
duma	ngaka	kaba	lala	bula
gata	nare	bana	koma	bipa
roka	tsosa	mènò	rèma	tòta
tekò	jeno	gòga	busa	jewa
rèwa	nèwa	fiwa	sètwa	sitwa

Ba re, kana dijò tse re di jang di tswa kae ? Rona bana re bòna dijò ka bommaarona le borraarona. Ya re fa go lengwa, le bònè ba tle ba leme, ba jale peo mo mmung o ba o lemang. Gapè, ba tle ba reke dijò, ba re fe. Le gònè mashi le nama ke dijò tse re di ratang bobè. E re fa go se na dijò mo gae, ba tle ba epe merògò mo nageng, jalo re e je gore re se swè.

Ke bonye mae kwa nageng, jalo ke tlaa rèka khai e ntlè ka aònè ; e tlaa re fa ba gana go a rèka, ke tlaa a ja fèla kwa tlung. Ke rata mae bobè.

Ke na le ntsa e ntlè thata. A re yeng go e fa dijò. E rata nama, lefa e le ya podi, e tlaa e ja fèla. Sega nama u e e hè ; ka le galè fa

e sa fiwe e tlaa bopama. Ntsa e rata go tsoma bobbe, jalo mong wa yònè o tla a je ka yònè.

Ngaka e ile go èpa melemò kwa nageng, o tlaa ba a lòpa madi ka yònè.

Ngaka e itse go èpa melemò mo nageng, ga e itse go dira pula, lefa e le go busa maru a a nesang pula. Le gònè ga go na ngaka epè e e itseng go tsosa yo o suleng. Ga go na opè yo o itseng dilò tse, fa e se Modimo o le osi.

A pula e tlaa na? Ga re itse. Fa pula e ka na, bojang bo tlaa tswa, podi tsa ga rrè di tlaa nòna. Gapè fa e na, re tlaa nna mo tlung; ke tlaa gu bipa ka kobò ya me. Re tlaa bala kaga Yesu, kafa o na a dira ka gònè. Mme fa re sa itse, mmè o tlaa re ruta kafa re sa itseng ka gònè. O rata go ruta bana ba gagwè thata.

Rrè o ile go lema kwa nageng; mme ereka pula e nelè jaana, o tlaa jala dilò tse o nang natsò. Pele pula e ise e ne, mmu o no wa nna thata, le dilò tse di mo nageng tsaa sha; mme jaana di tlaa nna ka go sele; di tlaa nna di le ditala fèla.

E rile ke ile go tsoma jale, ka wèla tau e ja nare mo nageng. Jalo e ne ya re ke e bòna jaana, ka se ka tshoga, mme ka èma fèla, ka e leba e ntse e ja, go tla ke e bòna sentlè fèla jaaka e ntse; mme yònè ya bo e sa itse fa ke

le teng. Jaana ka nna ka* e leba fèla jalo, ka re, e tle e re e tsoga ke e hule. Jalo he, e sena go swetsa nama e, ka kua, ka re, Uu! Ka e tsosa fèla jalo. Mme ya re e tsoga fa ka e hula, ka e bolaya. Ka tloga ka e bua, ka ba ka e isa kwa gae kwa go rrè. Ya re ke sena go goroga ka mo raya ka re, Rra, tau ke e, ke tswa go e bònà kwa nageng, ka e hula gònè. Jalo a re, Le galè.

betsa	bitsa	metse	tsela	tsèna
tlolò	tlòla	tswala	dutla	rutla
tlola	banna	kwena	motse	botsa
pitsa	pitse	tlala	lootsa	tootso
reetsa	gannè	tloga	tlotlò	sule
bonye	senka	senya	batla	suga
suta	sotla	suma	shèna	dutse
hutsa	ketla	metsa	tsala	mogang
tlosa	mosha	supa	sula	mashi
masha	matlo	netla	tsèbè	lekau
bokau	sesò	tsaya	monyò	ngòtla
tlanya	tlèla	tlisa	tsile	tsere

O kile a rutla ntlo ya gagwè, a ba a e aga gapè ka dikgong tse dikima, tse o na a tswa go di rèma kwa nageng. Bana ba gagwè ba ne

ba sega bojang, ba bo*lere, ba bo baya fa tlung, ènè a ntse a e aga. Ya go bitsa monna yole u mo rèè u re, a nosè pitse ya me e tshweu ; jalo e tlaa re e sena go nwa a e lere kwano go nna. Lekau je le tswa mo motsing ole. O kile a roma banna ba, mme ke ènè yo o tsileng.

Tlogang lo yè go senka metse mo majeng ale. Pitsa ga e ise e bele, e ntse e suma fèla. Tswala ntlo. Tsala ya me e tsile, jalo ga a na se o se supang. Tsèbè ya me e na le sesò mo teng, ke ntse ke batla ngaka e e ka se arang. Ga ke na dijò, mme ke tsile go kopa mashi. Ba tlaa ngòba ka mosò. A makau a tsènè mo tlung a ba a e tswalè.

Ga a ka a lala a bonye metse. Ba ntse ka kwa ba jelè nala, ba roka kobò. Tau e ne ya shèna mènò.

Batla logong lo lo kima ; lo ntse lo le kafa. Shèba kwano u tshabè, majè ke a, a tlaa wa. Re ntse re diiwa ke pitse, e gana go tsèna mo tseleng. Tsela e e yang gae ke efe ? Kwena e tle e je dilò tse di yang go nwa mo metsing a e mo go ònè. Mme le rona fa re ka ya go ga gònè fèla, e ka re tshwara ka mènò a yònè, ya re gògèla mo teng ga metse ya re ja.

Matlo a rona a olè ; re tlaa ba re a aga leng ?

Ke rata go rèka podi e ntsho ; a ko u ngòtlè madi a u a lòpang. Tirò ya gago e kae ? E lere kwano gore ke e bònè. O letse a nolè mo nokeng, e tletse metse. Kana o tlaa baa a a bona mo tseleng, re sa itse. Mme ereka lo leba jaana lwa bo lo bònang ? Nnetla e kae, ke raya kepu ya gago ? Ke ne ka roma monna yo go botsa tsela, mme ga a ka a boya ; a nna fèla, a ja nala gònè mo motsing. Lo letse ga kae ka lo tswa ntlheng ya Borwa ? Re letse ganè, jalo ra bo re se ka ra tla ka bofefo.

Pholo e sule, mme lo se ka lwa e ja, ba e tsentsè more. E tlaa re fa u hula bontshe u tlaa huma. Senka tsela e e se nang majè ; ga twe di pedi. A ko u swetse tirò ya gago u ise u ye gae. Dinku tse di tletseng ka naga, ke tsa ga mang ? Manku a a kana-kana ga ke itse mong wa aònè. Mogang o tlang ke tlaa botsa kafa lo dirang ka gònè. Ba tsile go supa mme ga ba ise ba bone opè yo o ba botsang. Ke tswa go rèka pitse e ncha, mme ke tlaa e tsaya ka mosò. Tlosa mashi ke a, a bèè ka fale. Fa lo rata go dira jalo, lo ka nna fa ; mme fa lo sa rate, lo ka suta lwa nna ka fale.

batho	botha	chaka	tshuba	tsoma
tshola	chòma	thata	thòba	thupa
phatè	phala	phutha	khudu	tshela
pheko	thèkò	thula	thunya	phoka
phefò	thota	phiri	thèbè	pholo
phòkò	phunya	thuga	thuba	thusa
thutò	thapò	phatla	mathe	thamo
phage	photi	phupu	thipa	thòlò
phugò	thogò	thopa	thitò	thatò

Phiri o thata bobe. Mènò a gagwè le ònè a thata. O na le thamo e kima. O tla a bonwe mo nageng tseno, ka a tla a je dinku le dipodi tsa batho ba ba sa diseng sentlè. O rata go tsèna mo sakeng je le seng thata, le go ja podi kgotsa nku e o ka e thopang. O tla a phunye lesaka, a ba a tsene mo teng, a tsee podi, a sie ka yònè, a ye go e jèla kwa majeng. Batho ba ila phiri, ba mo tsoma ka dintsa tse di thata ; fa di le dintsi, phiri ga a kake a tshela mo go tsònè. Nkwè le ènè, ya re fa motho a le pelo-kgale, mme e bile a na le dintsa tse di thata, o ka mo losa fèla a mmolaya.

Photi e tle e welwe mo nageng tse. Mme lefa go ntse jalo, ga di tlhole di le dintsi thata jaaka gale, ka gonne batho ba di tsoma thata, ba di hula ba di ja. Photi ga e nwe metse

jaaka podi ; e tle e hule, e be e bothe fa metse a seong teng.

Motho yo, o tshotsè pheko ya letshoo ja tau ; le mo thamung ya gagwè. Batho ba, ba thuga mere, hong ba tlaa e isa ngakeng. Ba tlaa tloga ba ya go tsoma thòlò e ba letseng ba e bonye. Motho yo, o itse tshipi go e thula ; ke tlaa mo lòpa gore a thulè thipa ka tshipi e ke nang nayò. Ba ne ba tshuba bojang golò fa, mme jwa bo bo le metse, jwa gana go shèla kwa pele ; ka le galè fa bojang bo le metse bo tlo bo kue musi fèla. Ya go kgwa thupa ka fale. Motho yo, o kgwa madi ; ke tlaa mo isa ngakeng. Thèla morò mo pitseng, ke tle ke o o nwè. U tlaa mo thusa ka nama ya thòlò e e suleng. Ga ba itse go tshòma tshomi ya gago. Lo se ka lwa thuba pitsa e ; e yosi, ga go na epè e sele.

Bana ba me, reetsang se ke se buang ; ka re, lo ratè thutò ya borraalona le bommaalona. Fa motho a rata thutò, e tle e mo goge ka pelo ya gagwè. Tsè nang mo tseleng e e se nang boleo ; lo bo lo etse batho ba ba dirang sentlè ba sa rate boleo, ba ila dilò tse di maswè. Lo tswalè pelo tsa lona, gore dilò tse di maswè di se tsènè mo go tsònè. Aitse yo o dirang jalo, o tlaa nna a aga sentlè fèla mo bathung.

kgala	kgaba	segwa	ngwana
kgomo	kgora	rutwa	ngwèga
kgòna	kgotshe	balwa	tshwana
kgori	nkgà	kwenne	tshwara
kgòlè	nkgò	kwana	tswitla
kgama	kgana	batlwa	jèlwa
kgwedi	atswa	ratwa	gakwa
kgweetsa	butswa	lwala	kwala
kgetse	utswa	rwala	latlhwa
kgola	etswa	barwa	tagwa

Barwa ba tsoma ka bora le metswi ; ba itse go hula sentlè thata ka yònè. Barwa go rèwa Masarwa. Kgori e bonye mae ; lorapò ga e lo bone. Lere kgòlè e e kwenneng, go re ke tshwarè kgomo e e tlhaga ka yònè. Batho ba, ba rwele dikgong, jaana re tlaa gotsa, re òra, re ba re besa nama ya kgama e ke e tshotseng. Ngwana ke wèna u se ka wa utswa ; rraago o tlaa gu betsa ka thupa. Ngwana yo o èlang thutò tlhòkò, o tlaa nna le kitsò ; mme yo o sa reetseng o tlaa tlhoiwa ke batho. U se ka wa gakwa ke può ya kgosi ; u e tshwarè thata. Kgosi e e busang ka pelonomi, e ratwa ke batho ba yònè. Kitsò ga e rekwe jaaka kgomo le podi ; e batlwa ka thata yotlhe ya motho le ka pelo. Yo o e ratang, a ba a e batla jaana, o tlaa e bòna fèla.

A u itse go kgweetsa le go betsa ka seme ? Ee, kea go itse. Ba kile ba besa senkgwè, mme jaana ba se jele. Nama ya kgomo e, e nkgamaswè thata, a e yè kwa ntlè. A nama ga e ise e butswe ? Ana e tlaa jewa leng ? Kgetse ya kgama ga e na kgòlè e e bòfang ; e batlè mo kgetsing ele ya thòlò. Bula kwa kgorong go re kgomo e tsènè mo sakeng. Kana kgomo e ntsho e nntse jang ? E tshwana jaaka ekete ea lwala, le moròrò e sa lwale ; e ntse e òtla fèla ; ga e lwale, e kgotshe fèla.

Kgwedi eno ke efe ? A ke ya Phukwi ? Nnyaa, ke ya Phatwe. Ntla, ke yònè ; lefa go ntse jalo, ga ke itse sentlè. Kgopa kala ele ka olgong ke lo. Motho yo, o kgwa madi, ke tlaa mo isa ngakeng. Phoko ga e itse go sia motho, mme e tle e tlhabe. Kgwedi e tlaa rogwa leng ? E tlaa rogwa ka mosò.

Dikgwedi tsa ngwaga di kae ? Di somè, di na le metsò e le mebedi ; ke tse : Firikgong ; Tlhakolè ; Mopitlwè ; Moranang ; Motshèganong ; Seètèbosigo, lefa e le Etabosigo ; Phukhwi (Phukwi) ; Phatwè ; Lwetse, lefa e le Pòane ; Phalane ; Ngwanaatsèlè, lefa e le Mo-sèttha ; Sedimothulè, lefa e le Morule. Ke tsònè dikgwedi tsa ngwaga wa Setswana. Ngwaga go longwa ka Firikgong.

tlhaba	tlhatshe(tlase)	motlha	botshe
tlhala	tlhotsa	tlhòpha	tshòtlha
tshaba	tlhògò	tlhatswa	tlhwantsha
tshilò	tlhòla	tlhaka	botlha
tshèla	tlhatsa	tshèga	tlhòka
tlhale	tlhoga	tshega	tlhajwa
tlhapa	ntlha	jotlhe	fatlha

Nkile ka lema dithòtsè mo tshimong ya me e e kwa tlase ; mme ga ke ise ke be ke ye go di tlhòla kafa di melang ka teng. Ke tlaa tloga ke ya gònè motshegare. Tlhatswa dilò tse. Lo tlaa tlhòla gònè go leele go le kae ? Tshèla metse u tlhapè. Ke tlaa tsoga ke tlhaba kgomo ya me e nkgwè ; e tlaa re e sena go tlhajwa ke tlaa èta ke palame e tlhaba, ke ya go batla dijò mo tsaleng tsa me, gonne ke tshaba tlala ya mono. Ga ke tlhole ke na le tshimo mono, e tserwe ke kgosi ; ke yònè e e e lemanang. Ke otswa ke tlhògò. Ke ne ka mo tshèga ka ntlha ya gonne a tshaba kgomo. Sa re nyedi sa re tse ; lomaò. Ntlha ya kgosi e iwa ke Modimo. Ka lapa, a sala ; ebong tsela.

Ga go na sepè se se sitang kgomo ka thusò e e thusang batho ka yònè. Fa motho a na le tse di namagadi o ka tshela sentlè ka tsònè, le bana ba gagwè. Ke yònè e e sisang thata.

Bana botlhe ba rata mashi, mme le galè ga go na opè yo o ka a nyatsang, ka go re, ga a na thusò. Kgomo e bile e jewa nama ke botlhe fèla. Gapè, fa e le kgomo e e se nang mokgwa, lefa e le wa go raga, kgotsa wa go tlhaba, nka e rata thata. Mme fa e ka bo e le kgomo e e tlhabang thata, ga e ke e ratwa, ka gonne go tlhaba ga kgomo go maswè fèla.

Kgomo e tshwana ya ga nnakè ea dusa. E tlaa re e sena go tsala, re tlaa e gama re nwa mashi a yònè. A go tlhaolweng dinku tse di nonneng. Wa re, ke tlhaolè di le kae? A di nnè tlhano. Tshwèlè e jelè tlhale tsa me, ke tlaa roka kang!

Rrè o na le kgomo e kgwana e e nang le mashi thata. E re e sena go tswa mo sakeng go sa le galè, e tle e ye go hula kwa nageng. E rata go lata bojang jo bo tala kwa majeng. E re e sena go kgora jalo, e tle e ye kwa nokeng go nwa, ka metse a noka a le mantlè thata; e re e nolè, e be e bothe teng. Jaana nnake yo o e disang wa tle a e lere gae a e tsenye mo sakeng je e lalang mo go jònè. Re e rata rotlhe fèla, kgomo eo.

mongwe	rèngwa	tsongwa	tsenngwa
bangwe	senngwa	gangwa	kgèngwè
nngwe	lengwa	fenngwa	bongwe
sengwe	rongwa	tingwa	tshongwa
dingwe	gongwe	ungwa	longwa
mangwe	lengwe	tshwenngwa	mengwe

Kgèngwè e bònwa mo nageng tse di se nang metse ; batho ba tshela ka ènè motlha mongwe jaaka ka metse. Dilò tsotlhe tse di mo nageng, tse di utlwang, dia mo ja. Phohu ya mo ja, le kgokong, le kgama, le kgomo, le pitse, le dilò tse dingwe dia mo ja, tsotlhe. O tla a nne gongwe le gongwe mo dikgweng lefa go seng sekgwa. Kgèngwè yo mongwe o botlhoko, ga a ke a jewa ke batho ; mme yo mongwe o botshe, jalo ke ènè yo o nowang. Barwa ba mo itse sentlè thata, ba itse gongwe le gongwe fa o ka bònwang teng. Motlha mongwe ga a ke a bònwa ; mme o tla a mele fa pula e nelè sentlè, a bonwe thata.

Batho ba bangwe ba itse go sega kobò sentlè ; ba bangwe ga ba go itse. Ke ntse ke tshwenngwa ke dinthò mo tsebeng. Bojang jo bo tukang kwa, a bo tingwè. Ba ile go gongwe, mme ga re itse kwa ba ileng teng. Batho ba bangwe ba mono ba bina tlhapi ; ba bangwe ba bina

kwenā ; ba bangwe ba bina photi ; ba bangwe
 ba bina tshwene ; mongwe le mongwe o na
 le se o se binang. Ngwana yo o sa leleṅg o
 swèla tharing. Tshimo nngwe e ungwa sentlè ;
 e nngwe ga e ungwe. Ba ile ka bongwe fèla
 jwa pelo.

mmòna	mmògò	mmoko	nnèla
mmetsa	mmila	mmatla	nnaya
mmitsa	mmaagwè	mmotsa	mmèèla

Ke tlaa mmòna leng ? Ga re itse, ka gonne
ga re ise re nne mmògò ; ga ke ise ke mmotse.
Mokò wa kgomo oa jewa. Lecha le chelè ;
ga ba ketla ba lala ba nolè gònè. Ngwana o
ntse mo mmileng ; ya go mmita. A ko lo
mmèyè fa lomating. Go tlaa ròjwa Gwetla.
Mmoko o tlaa tloga ka phefò fa e foka. Banna
botlhe ba kwa kgotleng ; go beilwe pitsò.
Baeng ba tsile ; ba ntse le kgosi kwa lwapeng.
Manyaphiri a maswè bobè ; ga ke rate go
tsamaya mo go ònè. Ga twe, go duwa motsing,
go iwa nageng. Ntsa ya gago e tlaa nyèna
(ngona) kobò ya me. Mang-mang o kae ?
A ga a kwa mmileng ? Lo tlaa mmatla mo
sekgweng sele. Nnaya madi tlhè ke yè go
rèka dijò, jalo re tlaa ja mmògò. Nnyaa, kea
gana. Ke letse ke bonye mmutla mo sekgweng
kwa Kiang ; a re ye go o bolaya teng.

KAGA YESU

Yesu o kile a tla mo bathung go ba thusa.
O ne a tswa gaeng ja gagwè, a nna motho
fèla jaaka rona. Le galè a tla jalo a aga mo
bathung : a nna ngwanyana pele, a aga le

mmaagwè, ebong Marie, mo tlung ya ga Josefe. Yesu e rile ka a sa ntse a na le mmaagwè, o na a utlwa sentlè fèla se o se buang naè. Ga a ka a etsa bana bangwe ba jaana ba ganang go utlwa borraabò le maabò. Mokgwa o, o maswè thata; ga go na opè yo o ka ratang ngwanyana yo o mokgwa o o ntseng jalo. Le galè ya re ka Yesu a na a le pelonòlò jalo, a utlwa sentlè, a nna a ratwa ke botlhe fèla.

Yesu, e rile a sena go gola, a thusa batho ka thusò e kgolo. Ga a ka a nyatsa opè, lefa e le go gakwa ke tòpò ya ga opè. E rile motlha mongwe ka a na a le bontsi jwa batho, a kua fa gare ga bònè a re, 'Tlang kwa go nna, lotlhe ba lo lapileng; ke tlaa lo lapolosa.' Gapè a re, motlha o mongwe, 'Lesang bana ba tlè kwa go nna.' Yesu o ne a le pelonomi jang! Mme batho ba ba peloethata, ka kilò le ka lehuha la bònè, ba tloga ba mo tshwara, ba mo pateletsa ba mo sotla ka dipuò tse di maswè le ka maaka. Ba mo sekisa ba mmaya mo lebatleng, ba mmaya molato wa go tsuololèla kgosi, ba mo tlhanya, ba mo rwesa mitlwa mo tlhogong, ba mmetsa ka petsò e e botlhoko, ba mo nèèla losung, ba mmapola mo mokgorong. A swèla teng ka kutlò-botlhoko e kgolo thata.

Mme aitse, lefa go ntse jalo, Yesu a bo a sa

Yesu a tshabisediwa kwa Egepeto

swele sepè sa gagwè, ka a ne a se na molato opè, lefa e le mokgwa opè o maswè. A bo a swèla rona fèla, le dibe tsa rona batho, ba re ntseng re senya le gompiano ka ditlolò di le dintsi. O swetse batho botlhe ba ba mo lefa-tshing, gore bònè ba se swè, mme ba bònè botshelò jo bo sa khutleng. A e re jaaka Yesu a re swetse jaana, a tshwanèlò ya rona e nnè gore re mo ratè ka pelo yotlhe, le ka mowa otlhe wa rona.

Jalo he, bagaetsho, a re lekeng go etsa Yesu mo go tsotlhe tse re di dirang, le mo puong e re e buang. A re ke re mo rate ka pelo, le ka thata yotlhe. A re tshabeng maaka, le kgang, le dilò tsotlhe tse di maswè. Jalo e tlaa re fa re tswa mo dibing ka go rata Yesu jalo, o tlaa re tshola mo losung, a re isa kwa ga gagwè, kwa o teng, gore re nnè naè ka bosenabokhutlò.

abèla	bogolo	dubèla
akofa	bojalwa	gatisa
akèla	bogodu	golola
akotsha	boroku	golèga
atlhama	boròkò	gagaba(gògòba)
apaapa	hutswèla	gabèla
amusa	bonakò	gòròga
agèla	bogale	galala
ananya	bojosi	gagola
anèga	bolaya	godimo
apola	tsholola	gòtlhòla
apara	tshologa	gokèla
apaya	tswalèla	gomotsa
balala	tsokotsa	fhapaana
bolola	tshwaiwa	fhapaanya
boloka	ètèla	fhokotsa
banyana	dumèla	fhegèlwa

fhemèla	kgatlhoga	lorole
fhapoga	kgotlèlò	laetsa
huhula	latèla	lekuka
itima	latola	lerumò
itiga	lelata	lobònè
konopa	letlole	letsapa
kalapa	lefika	lomòta(lobòta)
katèla	legapu	lefatshe
katola	logaga	lefèla
kukèla	lesulò(lohulò)	lonala
kukuna	lotlhaka	lonaka
kukama	lothèka	leganò
kganèla	lehuti	letlalò
kgatsèlè	lophègò	lomaò
kgakala	leofa	losika
kgwathisa	lehufa	lotloa
kgatisò	lehuba	lorèmè
kgobera	lesaka	letswai
kgakgatha	lekola	lesapò

Ka tshaba ka lobadi. Kgang e ntse e tswè-
lèla pele. Bo sa iphutha motlhala, bo tsaya
matlotlobo. Moya go leele o lefa ka marapò.
O jewa ke bodutu. U tlhakanye bobòkò.
Lesagò ja moeng le bèwa ke mong-gae. Dikgomo
di mo lesakeng, di tlaa bolola leng ? E na mashi
ga e itsale. More wa gole o epiwa ka motlha

wa letsholò. Motlhapisa podi ngòlwana ga a ke a e anya. Pelo tshwaana boèla mannong, mmatla sa gagwè o se bonye. Khudu ya mariga e itsiwe ke mmei.

Tau e itlhòpha motlhala e le yosi, e na le bana mafaratlhatlha.

Dipodi tse di tshwaana ka re ko re ke di atèga makgabeng, tsa boa tsa tla di mphulere! (Ke go re, melòra.)

Kganèla dikgomo tse, u gèlèlè pitsa, di ise di kgobere metse. Tsaya mogoma u yè go thuba makòtè mo tshimong. Motho yo oa lwala, mme e tle e re bosigo bosa oa tle a bone lobaka. Mabèlè a kile a jewa ke boijane, mme jaana a bile a tlhogile gapè. E ne ya re ka re lèlèka diphohu jale, ga bo go le tshukudu mo sekgweng. Masilo ke batho ba le bangwe fèla le basenyi. O bolaya ka sejabana.

MOTHO O KGAOLA YO MONGWE LETSOGO

Banna ba le babedi ba kile ba nna le kgang ya moruthwane kwa nageng. Mongwe, ka go bòna gore go no go sena batho, a tloga a itaya yo mongwe a mo kgaola letsògò fa sekgonung.

A mo tlogèla jalo a tsamaya a mo raya a re, Kea bo ke tlaa kòpana nau kae? rea bo re se nka re ba re kòpana gopè.

Jaana, ga feta dinyaga di le dintsi thata, ba sa kòpane ka gopè. Mme e rile ka lobaka longwe, ènè yo o kgaotseng yo mongwe letsògò a bo a etile, a ba a bolailwe ke letsatsi mo go botlhoko. A fitlha fa sedibeng sengwe, a tlha-eletsa motho yo o mmònang gònè a re, Ntshièla metsenyana, ngwanaamma! Mme motho yo o fa sedibeng a mo leba thata, a mo raya a re, Mpònaphe, dumèla! A ga se wèna yo u kileng wa re, ga re nka re tlhòla re kòpana gopè? A ba a mo supegetsa letsògò je le kgaotsweng fa sekgonung. A re, Fa nkabo ke na le mabògò jaaka wèna, nkabo ke gu gèlèlèla metse! Jalo yo mongwe a tshaba a tshogile thata, a ba a ya go swèla mo nageng, a bolailwe ke lenyòra.

KWANYANA

Kwanyana nngwe e kile ya timèla mo nageng, e ntse e rata go hula e le yosi, e gana go akèla modisa wa yònè. Le galè e ne ya re ka letsatsi je ya kgaogana le tse dingwe, e lata bojang jo botalana kwa kgakala. Ya re letsatsi le

phirima, ya tshoga ka e timeletswe ke naga, e bile e sa itse kwa legae le teng. Ya re ka naga eo e le ya bophiri ba ba bogale, le dibatana, kwanyana ya ithaya, ya re, ke tlaa dirang? Ke bosilo jang, ke ntse jaana, ka ke gannè go utlwa modisa wa me, le go hula le dilekane tsa me! Fa nkabo ke utlule, e kabo ne ne fano ke le mo sakeng! Ya ba ya tloga ya senka tsela, mme ya se ka ya e bòna, ka jaana lesedi le nyeletse.

Jaana ya lela, ya re, fa nkabo ke se bosilo, nkabo fano ke le kwa gae mo lesakeng wee! Ya re e ntse e lela jalo ya tshoga ka phiri a lela fèla fa go yònè. Kwanyana ya batla go kgaoga pelo ka poifò, ya ba ya tshabèla mo manganeng, ya iphitlha mo teng ga aònè.

Jaana, e rile modisa a sena go gorosa tse dingwe kwa gae, a ithaya a re, A jaana, a di mmògò? Jalo a tloga a di bala di le mo lesakeng, a fitlhèla kwanyana nngwe e seo mo go tsònè. Jalo a re, Kwanyana e kae? E tlaa jewa ke bophiri kwa nageng. A tloga a tsaya molamu le lobònè, a ya go senka kwanyana e e timetseng. Ga a ka a tshaba ditau le bophiri; a tsamaya fèla a ntse a utlwetse kwanyana botlhoko fèla; a e batla mo bosigong gore e tle e re kgotsa a e bònè.

E rile a sena go fitlha kwa mahulong a yònè, a reetsa, a e utlwa e lela go le go tona, e ntse e tshaba phiri ; e bile e bolawa ke mangana, a gagotsè dinama tsa yònè. Modisa a tabogèla kwa go yònè, a e tshwara, a e ntsha mo mitlweng, a e baya mo sehubeng, jalo a e isa kwa gae, a itumetse thata. Moragò ga mo kwanyana ya se ka ya tlhòla e hula e le yosi.

Aitse, Yesu Keresete ke Modisa yo pelonomi. Mme rona batho re editse kwanyana e re tswang go utlwa kaga yònè. Re ne ra tlogèla Modimo kgakala, ra timediswa ke pelo e e ratang boleo. Jalo ra senyèga, ra wèla mo thateng ya mmaba yo mogolo. Yesu a re utlwèla botlhoko, a tla mo lefatshing go re batla, ka patlò e e gakgamatsang. Ga a ka a tshaba loso, le tlala, le letsapa, le lonyatsò; a ba a re tshololèla botshelò jwa gagwè, ka batho ba ne ba mmapola mo mokgorong, ba mmolaya ka ònè.

Mosamaria yo o molemo

DITIRO TSA MODIMO

Bana ba me, a re tsweleng kwa nageng, re eng go bōna ditirò tsa Modimo. Di bōnala mo ntlheng tsotlhe, le kwa godimo, le kwa tlase. Letsatsi je le phatsimang le beilwe ke Modimo go re bontsha. Kgwedi e e re tswèlang bosigo, le dinaledi tse di nyetsanyetsang ka bontsi jwa tsònè, di tlhomilwe ke Modimo kwa loaping lwa ònè. Fa e kabo e se letsatsi re kabo re sa bone sepè.

Gapè, go ditlhare tse di mo dinageng, di dintsi thata, le mo dikgweng ga di kake tsa balwa. Ga dia ka tsa tlhlongwa ke motho opè, lefa e le go jwalwa ditlhaka ke opè; di tlhomilwe ke Modimo. Dithunya le tsònè tse di mebala mentsi, di be di thunya ka bontlè jo bogolo, di bile di tletse ka naga yotlhe, di re supetsa botlhale jwa Modimo; ka le galè, ga go na motho opè, lefa e le yo mongwe fela, yo o itseng go tlabisa, le go thuntsha dithunya tse di mo nageng. Bontlè jwa tsònè bo gaisa ka bogolo; le lonko lwa tsònè lo monate jang!

Go phefò, e hokisiwa ke Modimo; pula le yònè, oa e nesa. Ko ònè o o agileng majè a a godileng; o ntshitse dinoka mo teng ga majè, o di tsamaisa fa gare ga metlhaba.

Bòtang gapè molapò o o èlèlang metse a mantlè. A tswa mo motswedding o o kwa majeng kwa. A na a ntshiwa emang? Metse a, a tswa mo teng ga lefatshe, a ntshiwa ke taolò ya Modimo. Majang a a tshedisang matlhape, le merògò le dipilo tse di talana, le tlhaga, le ditlhatshana tse di jewang ke marèlè (dihutshane); tsotlhe tse, ke ditirò tsa Modimo.

E bile go na le dilò tse di utlwang, tse di tshedileng, di taboga mo dikgweng, le mo merokweng, le mo tlhageng, di tshela ka Mo-

dimò, Mmopi wa tsònè. Go tse di kgolo jaaka ditlou, le dithutlwa, le diphohu, le dikgokong, le dikukama, le dithòlò, le bontsi jo bongwe. Go tse di pòtlana jaaka mebutla, mesha, boko-tòkwè, bophagè, dikgaka, le dinakedi, masogo, dithaga, le magakabè, le bontsintsi jwa dinònyane tse di fofang ; le ditlhapi, le digwagwa, le bontsintsi jwa dilò tse dingwe ; tsotlhe fèla di bopilwe ke Modimo.

Jalo le rona batho, tòta, re bana ba Modimo, lefa re ntse re sa o itse galè. O re neile matlhò a re bònang ka ònè, le mabògò a a dirang, le maoto a a tabogang, le diatla, le menwana ; go le ditsèbè, le meriri, le loleme, le mènò ; mo dilong tse tsotlhe fèla go supèga botlhale le tlamèlò ya Modimo. Le galè yo o èlang dilò tse di ntseng jaana tlhòkò, o tlaa fitlhèla go na le kaèlò thata le kgakololò mo go tsònè.

Modimo ko ònè o o re tlamèlang. Re tshela ka ònè. O re laolèla metlha le dipaka. O re laolèla motlha wa botsalò le wa loso ; o tshedisa banyana le bagolo. Dafide, o rile a baka Modimo a re, Matlhò aotlhe a lebile Modimo ; o naya dilò tsotlhe dijò tsa tsònè ka metlha le metlha.

magala	lenòtò	segokgo
mabèlè	magwata	sebata
mabela	lesusu	sesupò
magodu	mongòpò	seramè
mosima	okola	lengòlè
mosèmè	ogola	mumula
makòtè	patèla	nyedima
mogatla	palèla	nyèrèga
morokwa	phokojè	sefhakò
moraba	phuthèga	segòtlò
maphutshe	polokò	setlhare
mamena	phakèla	serapa
manènè	ratana	sehuba
manèga	rapama	serope
monona	rakana	seatla
maròlè	ruruga	selèpè
molomo	roroma	sèkèla
moragò	retela	selemò
nanoga	rèrèga	setsènò
natefa	sutèla	segwagwa
òpèla	sibilò	sejana
sediba	tlhomane	mafatlha
seditsi	tlhòmama	papetla
somola	tlhaèla	boladu
serèthè	tlwaèla	pagama
ragoga	tlhagola	bosula
setswalò	tlhakana	mokole

taboga	tshegetsa	ngògòla
thapèlò	thiboga	sètlhèga
tilatse	tshesane	lesophi
lephoto	timèga	nonèla
motlele	tshiamò	pitika
phomèla	tlhakola	rafola
phokotsò	dumèla	falola

PITSE

Pitse e na le go thusa batho thata. Le galè, go na le ya legae, le ya nageng, ebong e tilotsana; mme go rèwa yèno ya legae. Pitse e khunwana e ne e sa itsiwe galè, ke go re, ke Betswana ba bogologolo; e lerilwe mono ke batho ba basweu. Lefa go ntse jalo, jaanong ba na natsô di le dintsi, ba di tlwaetse. Mme dipitse tsa gae ga di tshwane, ga di mmala o mongwe fèla; nngwe e tle e nne tshweu, nngwe e nne ntsho, nngwe e nne tshètlha, nngwe e nne khunohu, lefa e le tlhaba. Dipitse di hula kwa nageng jaaka dikgomo, mme ga di otle jaaka tsònè. Tse dingwe di tle di age mo matlung, di tlamelwe ke batho. Le gònè

di ja bojang jo bo omileng, le mabèlè, le mmidi,
le moroko.

Dipitse dia palangwa, e bile batho ba tle
ba leleke diphòlògòlò ka tsònè. Di na le lobelò
thata ; jalo fa e le pitse e e nonofileng, e e nang
le sehuba, motho wa tle a tshware ka yònè
dithutlwa, le dikgokong, le ditshèsèbè, le di-
kgama, le dikukama, le diphohu, le dithòlò,
le dipudumò, le pitse e tilotsana, le dilò tse
dingwe tse di itseng go taboga.

Dipitse tse di dirang bobè ka go tsamaya ka
malatsi aotlhe di tle di rwale ditshipi, gore di
se bolawè ke losware : di di rwale mo ditlha-
kung, di rwesiwe ke bathudi. Ke gònè batho
ba solang dipitse molemò mo ditirong dingwe
le dingwe tsa bònè, mo go gogeng dikoloi le
dikara, le megoma, le eng.

idibala	bitièla	kgalemèla
makubèlò	matlametlo	kgakologò
lotlatlana	gakolola	menogèla
bidikama	gakgamala	bolèlèla
katogana	tlhotlhomisa	itswalèla
hutsafala	iketleetsa	itlhomane
mareledi	itshwarèla	itshubèla
seolwana	ètèlèla	tlhatlagana

abalana	tlhòkòmèla	ditlhamane
kgoberèga	marofana	legodimo
thibogèla	namagadi	letsomane
kèkètsèga	tlhaloganya	duduetsa

DITIRO TSA GA YESU KERESETÉ

E rile Yesu Keresete a sena go gola, a ba a simolola go ruta, a bolèlèla batho mafoko a Modimo. A ba supetsa loratò le boutlwèlò botlhoko le pelo-telele jwa onè. Mafoko a, lo ka a bona mo dikwalong tsa ga Mathaio, le Mareko, le Luke, le Johane. Ya re Yesu a bolèla jaana, a ba a tlhòmamisa mafoko ka ditirò tse di gakgamatsang. A raya batho, a re, Nna, ke le Yesu, ke tswa kwa Modimong, e bile ke Morwa Onè, ke romilwe ke Onè. A bua jalo, a ba a dira ditirò tse di sa kakeng tsa dirwa ke opè, fa e se Modimo osi fèla : A ba supetsa, ka ditirò tse, fa a le Morwa Modimo ka mmaanete.

Yesu a tsosa baswi ; a fodisa balwetsi, le digolè le ditsènò ; a tsamaisa batlhotsi, a budulola matlhò a dihohu ; a tsamaya mo godimo ga

metse ; a didimatsa diphefò, a ròbatsa dintèlò tsa lewatlè. Motlha mongwe a tlhatlogèla kwa lentsweng a na le barutwa bangwe ba gagwè ; koo a fetoga, a phatsima fa pele ga bònè ; diaparò tsa gagwè tsa nna ditshweu, le moròrò di le mmala o sele galè. Ya re ba le gònè, ga utlwala lentswe ja Modimo, ja re, “Yo ke Morwaakè yo o ratègang.” Ya re go sena go feta dingwaga di le tharo Yesu a ntse a dira, a tshwarwa ke batho ba ba bosula. Ya re a tshwarwa a bo a sa ganele, a inèèla fèla mo go bònè. Jaana batho ba, ba mo sekisa gore a swè, ba mo naya molato, mme ya bo e le pateletso, le maaka, le kilò fèla, ka ènè ya bo e le Mosiami yo o se nang molato opè.

Jalo ba mo utlusa botlhoko jo bogolo ; ba mo sotla ka tshotlò e e maswè, ba mmapolèla mo logongnyeng, ba mo kòkòtèla mo go lònè. Ditshipi tse di kokotetseng tsa phunya diatla tsa gagwè le dinao. Jalo a swa ; setoto sa gagwè sa bolokwa ke ditsala tsa gagwè, ba se baya mo pupung e e gabilweng mo lefikeng-

Mme e rile ka letsatsi ja boraro a tsoga, a ba a tswa mo logageng. A iponatsa gantsintsi mo go ba gagwè a tshedile ; a ja, a bua, a tsamaya nabò. Jalo a nna fèla jaana, a tlhòla nabò malatsi a le masomè a le manè. Ya re motlha

Yesu a leleka ba ba rekisang mo tempeleng

mongwe ka a sa tsamaya nabò, a tloga mo go
bònè, a tthatlogèla kwa legodimong, ba ntse
ba mo lebile. Leru ja mo tshola, a nyèlèla
mo go jònè. Ba se ka ba tlhòla ba mmòna.
Ba sala ba supa dilò tse, ba ba ba di kwala.
Dikwalò e ntse ke tsònè tse re nang natsò.

didimala
busulosa
rèkègèla

segotlhòla
seipatò
sisimoga

selekanyò
ammaaruri
masalèla

mogopolò	matlhotlhora	silofala
dumedisa	aramèla	kgobotletsa
rapèlèla	tlhotlheletsa	ithamaka
amogèla	patikègò	kgoreletsa
lebogèla	phatlalala	bohutsana
inèèlèla	phuthègèla	dihutshane
bolodisa	mogògòrò	bapadiwa
pataganya	dikhutsana	bolaèlwa
phatlolèla	atamèla	badumedi
sokolola	kakabalò	tlhabologa
dikologa	pelafalò	tlhomamisa
itshukunya	pelaèlò	boikanyò

Moenyana o pele lobònè lwa wabò. Go ilwa go boèla mpeng ; suping goa boèlwa. Letla-metlo ga le itse go bòpa le nnetswe. Sedibana se pele ga se ikanngwe.

Go re go bisa bitsa motho, go bitse Modimo. Pèba go hulwa e e sekametseng.

Tlhòtlhò lo golo lo tsosa diletseng.

Lesotsana ga le ke le lela fèla ; lea bo le utlule a magolo pele.

U re u tlhalefa ngaka, le bolwetse o bo tlhalefè. Molemò ga o ko o ètèlèla kgomo pele (Kgomo ga e ke e ètèlèla molemò pele).

Setsetsi se bolawa ke namane.

Ngwana o anya mmaagwè a sule.

Mang-mang o bofile kgetse o e tshwaretse
ntsana ruri.

Se tshègè yo o oleng, mareledi a sale pele.
Mosimane yo ya reng dikgomo di bolotsè, a
tlhole a letsa molodi, motshegare o le kana.
(mokgwerenyane.)

Phuphukwe a le meithukhuthò mabe, wa tla a
iphatlhe ka lohuka.

Modimo ga o ko o ja nkabo.

Ga kea ka ka itse fa e tlaa bo ne e fano ke
tsamaile sebaka se se kana kana. E re fa lo
nama lo gana go dira, e bo ne ne e le fa re
bolawa ke tlala, lwa reng? Ereka ke gu reile
ka re, u yè go nthibèla podi, e bo ne ne u
tshameka fèla jaana nnè, u dira jang? Ke romile
mosimane wa me dipitse, mme a se ka a ya,
jalo ka mo raya, ka re, e rile fa e tlaa bo ne ne
u ntse fela ke gu romile dipitse, wa bo u reng?
Go tulwe dikgomo di se ka tsa ntshiwa setlhòlò.

MODISA LE PHIRI

Go kile ga ne go le mosimane yo o disetsang
rraagwè letsomane. E rile ka mosimane yo a
rata go tshameka bobè, a bo a nna a tle a
tshose batho ka go kua go re, Phiri! Phiri!

Ke yo, o mpolaèla dinku! le moròrò phiri a se yò mo go tsònè.

E ne ya re batho ba mo utlwa ba taboge, ba ye go lèlèka phiri, ba fitlhele dinku di hula fèla, di sa tshosiwe ke sepè. Batho ba, ba rile ba tshègwa ke mosimane yo, ba gakale thata ka tsietso ya gagwè.

E rile motlha mongwe phiri a tla ruri, mosimane a tabogèla kwa gae, a kua batho a re, Nthusang, phiri o tsile! Batho ba se ka ba dumèla fa e le phiri ruri; jalo phiri a sala a senya letsomane jotlhe fèla.

Banyana lo se ka lwa tsietsa batho ka maaka, lefa e le ka kòkò; lo bo lo bua boammaaruri ka galè; ka gonne motho yo o bolèlang maaka o tlaa tshoga motlha mongwe a utlule bothloko ka tsietso ya gagwè.

TEE

Tee ke makakaba a ditlhare tsa lefatshe je le bidiwang Chaena. Ditlhare tse, di tle di tlhongwe mo masimong, di nosiwe di be di tlhagolwe ke batlhanka ba Machaena. Ba tle ba hule makakaba gararo ka ngwaga, jalo ba a

omise ka molelò gangwe le gapè ; kwa moragò a tlhophiwe. Jaana a sena go baakangwa sentlè fèla jalo, matlhare a, a olelwe ka matlole, jalo a isiwe kwa mafatshing a mangwe ka dikèpè.

SUKIRI

Sukiri ke botshe jwa ditlhaka tse di tshwanang jaaka ntshe. Ditlhaka tse ya re di sena go butswa di segwe, jalo botshe bo ntshiwe ka go di gatisa ka majè ; bo tlhatlewe ka dipitsa, bo bele. Jaana, ka botshe bo sa kgakgatha jaana, bo okolwe lohulò. Bo re bo sena go ntlafala, bo tlo bo tshelwe mo dijaneng tse di dipapetla, go re bo fòlè. Jaana boa òma, bo nne boswaana fèla jaaka re ntse re bòna sukiri. Jaana go olelwe mo boswaking ba ba tona, go isiwe kwa mafatshing a mangwe ka dikèpè tsa Makgowa. Lotlhaka lwa sònè lo kima thata.

KGOMO

Kgomo, ekete e gaisa pitse mo go thuseng batho. E na le maoto a le manè, le dinaka di le pedi. Ditlhako tsa yònè ga di tshwane jaaka tsa pitse, di maphata jaaka tsa diphòlògòlò. Le-

tlalò ja yònè le kwenne. Nama ya yònè e monate thata, ga e ke e ganwa ke opè. Dinaka tsa yònè di tle di ntshiwe dintshwana tse di jang, le dinwèlò, le go betlèlèla dithipa. Motlhamongwe lonaka lo tshola mosidi wa motsumi, le go lediwa fa go bidiwa batho go ya pitsong ya thutò. Letlalò le tle le segwe dikgòlè tse di golègang, le tse di rulèlang, le ditlhako tse di rwalwang.

Ditshika tsa mokòtla le tsònè dia ntshiwa, di bolokelwe go roka dikobò, le dikgetse, le diparò tsa matlalo le tsònè. Betswana bangwe ba tle ba e tlhabele kalafò, ba dire molemò ka dinama tse dingwe tsa yònè.

Gapè, dikgomo di nonofile thata go dira. Ya re fa di sale dikgongwana di tle di katisiwe, di be di golegwe. Le galè di sena go rutwa jaana dia gòga, lefa e le koloi, le megoma, le matlhaku. Kgomo e namagadi ea gangwa, e re naya mashi. Ngwana wa yònè, go twe, namane. Dipholo di belesa mashi a makuka kwa morakeng, di a ise kwa gae. Pòò e ntse fèla kwa morakeng. Dikgomo di hula majang, le merògò, le ditlhatshana mo nageng.

Nare e tshwana le kgomo ; lefa go ntse jalo e nna mo nageng fela. E tlhaga thata ; motlhamongwe e tona e nna logala fèla, e bolaya

batho ba ba e lèlèkang. Dinaka tsa nare di
kima thata.

Kgomo e, e ntlè jang!

Ke raya yònè e kgwèbana

Ya ga rrè, e bile o na

Le tse dingwe morakeng.

E ntse e hula kwa nageng

Ditlhatshana le majang ;

Mme fa letsatsi le gotetse

E ye go nwa mo nokeng.

Maitseboya e tle gae

Go ròbala mo sakeng ;

E nneye mashi a lobese ;

Ke tshelè mangwe lekukeng.

Ke nwe a mangwe le bonnakè,

Re ntse mmògò segotlong.

Ga re na kgang, re kgora fèla

Mashi a kgomo e kgwèbana.

MODIMO KE MOTLHODI

Motlhodi wa dilò tsotlhe ke Modimo. O no wa tlhòla lefatshe le magodimo mo tshimologong, bogologolo tala. Modimo o rile wa dira dilò tsotlhe jaana, wa di dira ka malatsi a le marataro. O bopile tsotlhe tse di tshedileng, jaaka dinònyane le diphòlògòlò tse di mo nageng. Gapè, o dirile le tse di sa utlweng jaaka ditlhare, le dithunya le majang, le merògò, le majè, le metlhaba, le dikgwa, le dinoka, le melapò. Tsotlhe tse ke ditirò tsa Modimo.

Jaana moragò ga dilò tse, Modimo wa tloga wa bopa batho. Ga twe o bopile monna pele, ebong Adame, ka mmu. Moragò Modimo wa tshwarisa Adame boròkò jo bogolo, wa ntsha logopò mo lotlhakoring lwa gagwè, wa bopa mosadi ka lònè. Jalo e rile Modimo o sena go ba dira jaana, wa ba baya mo tshimong e go tweng Edena, wa ba raya wa re, Tshimo ke e, lo tlaa nna mo go yònè.

Modimo wa ba raya gapè wa re, Ditlhare tsotlhe ke tsa lona, lo ka di ja tsotlhe, fa e se setlhare se le sengwe fèla, se se fa gare ga tshimo, seo lo se ka lwa se ja. Ka go re e tlaa re fa lo se ja, e tlaa bo e le loso, lo tlaa swa ruri. Modimo o no wa ba laolèla ditlhare jalo.

Mme jaana mosadi yo, mogatsa Adame, e rile motlha mongwe ka a tsamaya mo tshimong a ba a fitlha fa setlharing seo se se fa gare, a kgatlhwa ke maungò a sònè; jalo a ntsha le-tsògò ja gagwe, a a tsaya, a a ja, a ba a isa kwa go Adame, jalo ba ja mmògò. Mme ba bo ba tlola molaò wa Modimo. Modimo wa ba lèlèka mo tshimong, ba tswa ba nna bakaidi mo lefatshing. Boleo bo sale bo tsèna mo lefatshing ka tlolò ya batho ba ntlha. Batho rotlhe re tsaletswe mo go jònè, ka nthà ya molato wa bo Adame le Efe, bagolo ba rona.

TSHIPI

MAFOKO A GA MEBALWE

Tshipi e thata bobe. E epiwa mo mmung, mme e fitlhèlwa e le borale fèla, ke go re, tshipi e e saleng ka e tlhòlèga e le mo lefikeng. Jaana bathudi ba sena go bo èpa ba bo isa kwa meu-beng, fa go agilweng matlo gònè. Mo teng ga matlo a, ba tle ba age pitsa e tona ka serètsè, ba e ntshe molomo kwa godimo, le dikgòrò kafa tlase, fa tshipi e tlaa ubèlwang teng; e bile e ntshiwa gapè mejakò ya molelò. Jaana

ba re ba sena go aga jaana bo ba òlèla magala
le borale jo bo leng makòtè fèla. Bo ba tle
ba tsogele go sale galè-galè, ba tlhole ba uba,
ba tlhole ba ubèla fèla thata, letsatsi le fete
ba tlhotse ba ubèla fèla, ba khutle letsatsi le
phirimile. E re tshipi e e apeilweng e budule,
ba e tlogele, ba ba ba e tsogele ba e goge mo
pitseng ka lotlawana, ba e tlhophe mannyèlò.
Jaana e tloge e ubelwe gapè, ba e thule, ba e
dire dithipa, le megoma le marumò, le dilèpè,
le dimaò, le dibèkò, le dipetlo, le dilò tse
dingwe. Tshipi e na le tirò thata le mo Ma-
kgoweng ; le mo go bòbè e epiwa mo mmung,
mo metlobong.

BOTSALO JWA GA MOSHE

Batho ba bogologolo, ba go tweng Baegepeto,
ba ne ba na le balala ba le bantsi. Pele, e ne e
se balala, ya bo e le bana ba monna yo o bidi-
wang Jakobe, morwa Isake ; Isake e ne e le
morwa Aberahame. Jaana Jakobe o na a ntshi-
wa ke tlala, le bana ba gagwè, kwa ba ne ba
agile gònè ; ba hudugèla kwa Egepeto, ba
ya kwa go Josefe yo ba kileng ba mo rekisa,

ba lata dijò gònè. Ba sale ba aga, ba agèla ruri teng, ba na le basadi le banyana. Jakobe a swèla teng; le bana ba gagwè ba tsofala ba swèla teng le bònè, ba tlogèla bana ba bònè.

Le galè e rile pele ba bo ba tsalanye fèla le Baegepeto. Mme Baegepeto ba tloga ba ba ntsha batlhanka, ba ba belesa mekgweleò e e thata; ba ba bolaisa ditirò tse di botlhoko. Mme Batlhanka ba, ba ba bidiwang Baiseraela, ba tota segolo bogolo. Beng ba bònè ba tshoga ka ba totile ba re, “Balala ba, ba tlaa re palèla, ba re bolaya.”

Jaana kgosi ya Baegepeto ya tloga ya laola gore basimanyana botlhe ba balala ba bolawè, ba latlhèlwè mo nokeng; go rèkègèlwè base-tsanyana ba le bosì. Noka ya bo e tletse dikwena.

Jaana Moiseraèla mongwe le mogatsè ba bòna mosimane yo montlè; ba utlwa botlhoko ka ntlha ya taolò ya kgosi kaga banyana. E rile ba sena go mmòna ba mo fitlha ka dikgwedi di le tharo. Ya re ka jaana ba tshaba basenki ba banyana, ba tloga ba mo logèla maanò a kafa ba ka mo tshabisang loso ka teng. Rraagwè le mmaagwè ba loga seroto jaaka letlole ka mokhasi, ba se tshasa ka boka. Ba baya ngwana mo go sònè, ba mo isa kwa nokeng, ba mo tlogèla ka seroto mo mokhasing, fa matshi-

Moshe a itaya lefika

tshing a noka. Mogolowè a sala naè go mo lebelèla, le go bònà se se tlaa mo dirafalèlang.

Jaana e rile bagolo ba sena go tsamaya, ga ba ga ya morwadia kgosi nokeng, a ya go tlhapa. A tshogana ka a bònà seroto ; jalo a raya lelata jagagwè a re, ya go se tsaya. Ja ya ja se lere

kwa go ènè. A se khurumolola ; a fitlhèla ngwananyana a lela. Morwadia kgosi a ba a bua a re, “Ngwana yo ke tlaa mo itsèèla, gore e nnè wa me”. Mogolo oa ngwana a atamèla a re, “Mma, mma ke gu batlèlè mongwe yo o tlaa gu amusetsang ngwana yo”. A re, “Ee.” A ya a bitsa mmaagwè ngwananyana. Morwadia kgosi a mo raya, a re, “Tsaya ngwana ke yo, u mo nkamusetse, nna ke tlaa gu duèla.” Jalo a mo tsaya. Le galè ngwana o rile a sena go gola a ba a boèla kwa go morwadia kgosi, a nna fèla naè. A mo raya leina a re, Moshe, ka gonne a re, ke mo ntshitse mo nokeng.

Kwa moragò, Moshe a tswa mogolodi wa bagagabò, a ba golola mo thateng ya Baegepeto, a ba isa kwa lefatshing ja Kanana.

TAU LE NKWE

Ga twe, erile motlha mongwe fa banyana ba ne ba ile nakalading, ba ba tona ba lòpa ba babòtlana dinakaladi tse di kima. Ba di ntsha, mme ga gana a le mongwe fèla. Ba tloga ba ròbala motshegare : bomogolowè ba mo tlogèla. Ba bo ba robetse mo logageng lwa tau.

E rile a tsoga a bona tau le nkwè, a re a sièla kwa gae. Jalo a òpèla, a ntse a re :—

Nopololo, Nopololo, ga se mogololè ;

Ga a ka a ntlogele mo logageng

Lwa tau le nkwè.

Jaana bo nkwè le tau tsa mo lèlèka. A di gasetsa dinakaladi, tsa dièga di sa ntse di ja. A feta a ntse a òpèla, ènè, jaaka a simolotsè. A tsamaya a ya go gòròga kwa gae, a fitlhèla go hudugilwe ; a bona molelò, a fitlhèla e le wa ga Dimo. Dimo a re, U tswa kae ? A re, ke tlogetswe ke bomogololè. A re, Tsèna mo teng. A fitlhèla a na le banyana ba bangwe, ba robaditswe, ba gatisitswe ka majè mo dino-keng. Jalo a re, Le wèna, ròbala fa. A ròbala le ènè a gatisiwa jalo.

E rile ka mosò, Dimo a re o ya go ba tlhòla. A fitlhèla mongwe a ngwegile. A tsaya selèpè, a re, wa ba rèmaganya. Mme yo o ngwegileng a ba a beile lentswè mo boemong jwa gagwè. A re ka re wa rèma, ga nna thata. A mo lesa a re, Ke tlaa mo ja moragò, ka e le ènè yo o nonneng.

A ja ba bangwe fèla ka lobaka lo lo leele. E rile ba sena go fèla; a ya go rèma gapè. Selèpè sa ròbèga. E rile se sena go ròbèga, ba ba jelweng ba tsoga, ba rulwa. Dimo a bona

molelò ka maabanyane. A re, Bomotlogolo-waka, lo tswa kae? (go rèwa bana). Ba re, Ke rona ba u re jeleng; ke rona bano. Ba na le yo o kileng a ngwèga.

Jalo a re wa ba òka, wa ba dirèla jaaka ga ntlha. Ba nyèlèla fèla mo ponong ya gagwè. E rile a ba batla, a ba utlwa ba bina kwa ntlè ga ntlo. A gopola fa e le Bodimo ba bangwe. A ba bitsa, a re, Ke bonye dijò fa; ntlong, lo nthusè. Le gònè ba nyèlèla. A utlwa ba bua mo teng ga ntlo. Le gònè a ya mo tlung, mme a se ka a tlhòla a ba bònà; ba nyèlèlèla ruri. Jalo Dimo a bopamèla fa, ka a tlhokile dijò.

Motse wa ba wa boa, wa tla go aga fa. Moragò banyana ba tla fa, ba bodiwa ga twe, lo tswa kae? Ba re, botsang ba ba tona; ke bònè ba ba itseng loso lwa rona. Ba kakanya fèla sentlè kafa ba ba tlogetseng ka gònè, ba re, Ba gannè ka dinopololo, ke gònè kafa re ba tlogetseng ka teng. Jalo bana ba ba tona ba tshwarwa ba kgwathisiwa, ga twe, yo motona o tshwanetse go èla yo mmòtlana tlhòkò.

LEFATSHE

Lefatshe le na le dikgaolò di le dintsi ; ke go re, go mafatshe a le mantshi. Mafatshe a magolo, matlhano ; ebong Europa, le Asia, le Afrika, le Amerika, le Austeralia ; le ònè a na le dikgaolò di le dintsi gapè. Mafatshe a mangwe a magolo a kgaogantswè ke mawatlè. A a tshwaraganyeng ke Europa le Asia ; molelwana ke majè a magolo thata a maleele. Mafatshe ao aotlhe a ntswe ke merafe e le mentshi thata, le dichaba di le dintsi. Batho ba bile ba mebala mentshi, le dipuò di le dintsi, le mekgwa e le mentshi e e sa tshwaneng. Lefatshe je legolo je lengwe fèla le na le merafe e le mentshi e e sa tshwaneng mo puong le mo mekgweng. Kgaolò nngwe le nngwe e na le ditlhare tsa yònè, tse di sa tshwaneng le tsa kgaolò tse dingwe ; le diphòlògòlò, le dibatana, le dinònyane, le dirurubele, le dikhukhu, le ditshoswane, le dinòga; kgaolò nngwe le nngwe e na le dilò tse e leng tsa yònè fèla.

Gapè mafatshe a mangwe a kwa letsatsing je legolo ; a mangwe a kwa serameng, le sònè segolo. A mangwe a fa gare; ga a itse seramè se se tona tona, le letsatsi je le fisang thata ga a le itse. Mo mafatshing a mangwe pula e na

ka metlha yotlhe ; a mangwe a e bone motlha mongwe fèla. Go mafatshe a mangwe a a sa itseng pula gopè. Mafatshe a mangwe a na le dinoka, le melapò, le metswedi, a na le metse sentlè fèla thata ; a mangwe ga a na metse a dikaka fèla kafa Modimo o a dirileng ka teng.

Mafatshe a mangwe a na le majè a a godileng a fetang maru ; majè a mangwe eketè maisò, a thunya molelò le musì, go bo go tswa mmu le majè a a tlhapologileng. Mafatshe a mangwe ga a na majè, go metlhaba fèla. Gongwe go dikgwa gongwe go dipoa fèla le maboana.

Mo dilong tsotlhe tse di mo lefatshing, se se kwa pele mo lobopong lotlhe lwa Modimo, se gaisa dibopiwa tse dingwe, ke motho, ka a neilwe botlhale le kitsò. Motho ga a kana ka tlou, mme o e fenyà fèla ; ga a thata jaaka tau, ga a gola jaaka leruarua, mme o di fenyà tsotlhe. O tsamaya mo lewatleng ka dilò tse o di dirang ka diatla tsa gagwè. O fenyà molelò, le metse, le phefò ; o fenyà ditshidi jaaka pitse, le kgomo, o di ntsha batlhanka ba gagwè ; le moròrò a se thata jaaka tsònè. Thata le phenyo di tswa mo botlhaling jo o bo neilweng ke Mmopi wa gagwè. A go tlotlweng Modimo, o lebogwè kaga dithusò tsotlhe tse o thusang batho ka tsònè.

LEWATLE

Lewatlè ke metse, ke bontlha bongwe jwa lefatshe. Lefatshe ke kgolokwe e kgolo thata e e potonogang letsatsi. E bile gapè le jònè lea dikologa, jaaka lekoto ja koloi fa e tsamaya. Lefatshe le metse ka ntlha nngwe; ke go re metse a le khurumeditse. Metse ao, ga twe lewatlè. Lewatlè ga le lengwe fèla, a mantsi; a bile a magolo thata, a boteng jo bogolo. Metse a lewatlè a letswai thata, mo go sa kake-
ng ga nowa ke sepè fa e se dilò tse di tshelang mo go ònè. Ditshidi tse di mo lewatleng di dintsi thata, go simolola ka tse dinnyennye go ya kwa go tse dikgolo, tse di fetang koloi kgakala kgakala. Tse dingwe ditlhapi; tse dingwe maru-
arua. Ditlhapi tse dingwe di na le diphuka, dia tle di tsapoge mo metsing, di fofe fa godimo, di be di wele mo metsing gapè. Lefa go ntse jalo go fofa ga tsònè go khutshwane. Maruarua a mangwe a tle a amuse bana ba ònè a le mo metsing. A na le mahura thata e le a a metse; jalo a tle a bolaelwe ònè mahura ao, a bolawe ke batho ba ba a tsomang ka dikèpè. Marua-
rua a mangwe aa loma, a bogale thata jaaka tau le nkwè, a na le mènò a magolo a a etsang a

kwena ; a bile a memetso e e atlhameng e e ka fetisang dilò tse dikgolo.

Ditlhapi di le dintsi tsa lewatlè di monate go jewa ; di tshwarwa ka lotloa, gongwe ka dikgoge tse di gokeletsweng mo megaleng e meleele. Ga go morafe opè o o agileng fa lewatleng, o o sa jeng ditlhapi.

Metse a lewatlè ga a ròbale gopè ; a tlhòla a suma ka galè, le go se na phefò. Fa phefò e tsogile, e foka thata, modumò wa metse o nna mogolo thata. Metse a tla a itsholetse a itire jaaka makhubu fèla, a go tweng dintèlò. Makhubu a a tla a kgweediwe ke phefò, a salane moragò, a ye go thubègèla kwa kgakala ka kgwasò e kgolo.

Go ka tsamaiwa fèla mo lewatleng lefa go se na tsela, lefa go sa bonwe lefatshe, lefa e le sepè fa e se metse fèla. Go tsamaiwa ka mekòrò e metona e e tsè nang batho ba le bantsi, le dikgomo, le dipitse, le eng. Go tsholwe mefagò e le mentsi, le dilwana, e le thoto e kgolo thata. Go jewe, go ròbalwe, go tshamekwe, go dirwe fèla, mo dikepeng tseo. Go ka tsamaiwa malatsi a le somè, gongwe masomè mabedi, gongwe dikgwedi, mo lewatleng. Tsela e bònwa ka letsatsi, le ka dinaledi, le ka tshi-

tswana e e bidiwang 'kompase', e e supang
kwa bokone le borwa di leng teng.

Mekòrò e mengwe e tsamaisiwa ke phefò ;
mme gompieno, e mentsi bogolo e tsamaisiwa
ke molelò le mowa wa metse o o laolwang ke
batho ka maanò a a gakgamatsang. Mowa wa
metse o dikolosa maoto a a itayang metse jaaka
motho fa a sapa, a kgoromeletsa sekèpè kwa
pele, jaaka go dirwa ka koloi ya molelò, ke
go re, terena.

AFERIKA

Aferika ke leina la lefatshe le re nnang mo
go lònè ; ke lefatshe le legolo thata, le na le
dikgaolò di le dintsi, le dichaba di le dintsi.
E sa le e nna lefatshe la batho bantsho go
tswa Loe ; batho ba basweu, ba rile ba tla lwa
ntlha, ba tswa kwa ga bònè kwa Europa, ba
fitlhèla batho bantsho ba ntse mo go lònè mo
dintlheng tsotlhe, fa e se kwa Egepeto fèla.

Ntlheng ya borwa, gongwe 'south', bokhutlò
jwa lefatshe la Aferika ke kgaolò e go tweng
Kapa. Kwa pele, kwa borwa ga Kapa, go
lewatlè fèla. Mme fa motho a tswa Kapa ka

sekèpè, a ntse a lekèla kwa pele kwa borwa, kwa pelepele o tlaa fitlhèla lefatshe la seramè se se bogale thata, lefatshe le le sa kakeng la nnwa ke batho. Gònè mo, metse a tlhòla a gatsetse a le thata fèla, ka metlha yotlhe: bojang le ditlhare ga di yò teng.

Bokhutlò jwa lefatshe la Aferika ntlheng ya bokone, ke go re kwa 'north', ke lefatshe la Egepeto le a mangwe a a bapileng nalò. Go tswa mono go kgakala thata, go feta go ya kwa Kapa thata. Kwa bokone ga Egepeto go le-watle gapè, mme lònè ga lea athama thata thata ; fa motho a ka le kgabaganya ka sekèpè, a ntse a lebile kwa bokone, o tlaa tloga a iphi-tlhèla a le mo lefatshing la Europa, kwa mebusò ya Makgowa e leng teng.

Fa motho a tswa mo fatshing la Setswana, a leba ntlheng ya bokone, a ntse a tatametse fèla, o tlaa bo a ntse a atamèla kwa letsatsing. O tlaa re a le fa gare ga lefatshe la Aferika, a bo a fitlhèla letsatsi le le mo godimo ga gagwè ; mme e tlaa re fa a ya kwa pele gapè, o tlaa fi-tlhèla a fetile letsatsi, a le potile ntlheng ya bokone ; fa a le leba jaanong, o tlaa bo a le lebèla ntlheng ya borwa.

Golo hong, kwa teng, lefatshe la Aferika le na le dinaga dingwe tse dintlè thata. Pula

e na thata go feta mo fatshing la rona ; dinoka dingwe di kgolo thata, jaaka noka ya Sambisi, le ya Kongo, le ya Niger, le ya Nile—noka ya Egepeto, e e utlwalèlang mo Baebeleng, jaaka re utlwa go re Moshe a ntshiwa mo go yònè ke morwadia kgosi ya Egepeto. Lefatshe la Ethiopia, le le ka kwano ga Egepeto, le lònè le umakwa mo Baebeleng, segolo ka kgosigadi ya lònè, jaaka a ètèla Solomone kwa Jerusalema. Mo Aferika ya bogare, ntlheng ya dinoka tse dikgolo tseo, go madiba, lefa e le ditsiba, tse dikgolo, kwa dikwena le dikubu di tletseng teng; ditlou le dithutlwa le ditshukudu le diòka tse dingwe di tletse ka dikgwa tsa mafatshe ao. Go majè a a godileng, go dikgwa tse ditona tse ea reng fa batho ba tsamaya mo go tsònè, go bo go tshotswè dilèpè tse go ithèmèlwang tsela ka tsònè.

Mo dikgaolong dingwe tsa Aferika ya bogare, go na le tsètsè e ntsi, ka mo dikgomo le dipitse di sa kakeng tsa tshela teng. Motlha mongwe go le malwetse a a maswè, jaaka letshoroma le kòtsèlò : mme go ntse go inèèlwa go fenyà dilò tseo. Mo dintlheng dingwe letsatsi le lela thata thata, go bile go sethukhu-thukhu, ka ntlha ya metse a pula le a dinoka.

Dichaba tsa Aferika di dintsi thata, e bile di

farologanye ka dipuò le ka mekgwa. Dingwe di sa ntse di le kwa moragò, di ntse di ikantsè petlwana, le bora le metswi, le dichaka le marumò, le mogoma wa mosadi. Batho bangwe ba iphòra moriri mo go gakgamatsang, gongwe ba o oketse ka meètsè le diditse tsa diphòlògòlò. Mme tse dingwe di tsweletse kwa pele, di baptse pudulogò, di itaolèla botshelò jwa tsònè, di na le balaodi ba tsònè, mmògò le dingaka tsa tsònè le digwaba, baruti le baruta-bana, diagènte, le eng, botlhe e le batho bantsho. Dipuò tsònè di dintsi thata, di feta makgolo a mabedi! Ka può nngwe, e re fa go dumedi-siwa go twe, 'Jambo jambo sana!' Chaba e nngwe e re, 'Waki nesa!' Jalo jalo fèla. Chaba nngwe le nngwe e na le può ya yònè, le diane tsa yònè, le mekgwa e mentlè mmògò le mekgwa e e sa siamang; re se ka ra nyatsa batho ba ba sa itseng pudulogò ya Makgowa. Merafe ya Aferika yotlhe e rata dikhai tse dintlè tse di maphatsiphatsi, le dibaga, le masèka, le mekgabisò e mengwe; le dikwalò tsa go ithuta, le lefoko la Modimo. Diruiwa tsa dichaba gantsi e le tsònè re nang natsò, ebong kgomo le pitse le nku le podi; ke raya kwa tsètsè e se yong teng. Kgogo yònè e itsiwe mo dichabeng tsotlhe; ga ea tla le Makgowa, e ntse e le teng

bogologolo. Mme diphòlògòlò gantsi di tshwanologile le tsònè re di itseng, le dinònyane jalo.

Ntlheng ya bokone, go sekaka fèla se segolo thata, kwa go sa nneng batho, e le kgalagadi e e se nang sepè, fa e se motlhaba fèla ; go tshwana bogolo le makgadikgadi. Ga go na ditlhare, lefa e le bojang, lefa e le sepè, ka metse a se yò gotlhelele fèla. Ntlheng ya bokone jwa botlhaba, lefatshe la Aferika le tshwaraganye le lefatshe la Arabia, ke gore kgaolò nngwe ya lefatshe le legolo la Asia. Jaana Makgowa a epile noka ya go kgaoganya Aferika le Arabia, go dira noka e e ka tsamaiwang ke dikèpè tsa bònè, gore dikèpè tse di tswang mo Europa (ke go re, England, Fora, Tariana, jalo fèla) di gopotsè kwa India le Chaena, di se ka tsa tlhòla di senya lobaka lo loleele lwa go pòta Aferika ntlheng ya borwa, ntlheng ya Kapa. Jalo he dikèpè tseo gompiano di khutshwafatse fèla, di tlhamalale, di tswe mo lewatleng la Mediterranean, di wele lònè la Red Sea fèla ka bonakò, di itse go lekèla pele. Mo gongwe fa re ka tsaya sekai, fa motho a palama sekèpè kwa Kapa, a rata go ya kwa England, o ka tsaya nngwe ya ditsela di le pedi ; fa a rata go itlhaganèla thata, o tlaa bo a tsaya tsela ya bophirimatsi, ya

lewatlè la Atlantic, a gopola kwa bokone a ntse a digetse Aferika kafa go le le siameng. Mo gongwe, fa a sa itlhaganele thata, o ka tsaya tsela ya botlhaba, a tsamaya mo lewatleng la India, a tsèna mo go lònè la Red Sea, jalo a feta ka nokanyana e e epilweng fa gare ga Aferika le Arabia, a wèla lewatlè la Mediteranean, a tswèlèla pele jalo, go ya go fitlha mo mafatshing a Makgowa.

DAFIDE

Dafide e ne e le mosimane wa Moiseràèla, wa bogologolo, yo o na a ikantsè Modimo thata. E rile motlha mongwe, bagagabò ba tlhasèlwa ke morafe o o bidiwang Bafilisitia, e le baba ba bònè ba ba ntseng ba tllhabana nabò gantsi. Jaana mo ntweng eo ya Bafilisitia, ga bo go le monna mongwe yo motonatona, yo o godileng thata, a feta batho botlhe ka go gola; a le mokaloba fèla. O na a tle a tswe a eme mo sebatleng se se fa gare ga dintwa, a kgobe Baiseraèla a ba ree a re, 'A go tswè monna mongwe mo go lona yo o ikutlwang a na le thata, gore re tllhabanè, re tle re bònè yo o

tlaa fenyang!" Mme Baiseraèla ba re ba mmòna ba mo utlwa, ba bo ba mo tshaba botlhe fèla.

Jaana, Dafide ya bo e le mosimane yo o disetsang rraagwè diruiwa tsa gagwè. Bomogolowè ba ne ba ile ntweng, go thusa morafe wa bagagabò. Dafide a rongwa ke rraagwè gore a yè go ba lekola, le go ba isetsa dijò. A tla a fitlhèla mokaloba a bolotsè, a eme fa gare, a ntse a kgala Baiseraèla. O rile Dafide a mmòna, a botsa batho se o se buang, le se o se dirang; jalo ba mmolèlèla.

E rile Dafide a sena go utlwa sentlè a ya kwa kgosing, a raya kgosi a re, 'Mma ke yè go tlabana le Mofilisitia yole!' Kgosi ya belaela, kagobo Dafide e ne e le mosimane wa lekau fèla; ya re, 'A entse jaana u itse go tlabana?' Dafide a re, 'Ee, kea go itse. Nkile ka tlaselwa ke tau, ke disitse; ka iteka ka thata, ka e bolaya. Ka ba ka tlaselwa le ke bera; le yònè ka e bolaya. Nna ke dumèla fa Modimo o tlaa nnaya nonofò ya go fenya Mofilisitia.' Jalo kgosi ya dumèla, ya mo lesa.

Dafide a tloga a senka majè a le matlhano, a a borethe, a ba a tshola motsekeledi o o konopang ka ònè. A tswa a ya go kgatlhana le Mofilisitia mo lobaleng gare ga dintwa. Mokaloba a

mmòna, a mo nyatsa thata, a re, 'He, mosimane ke wèna, ntlo, ke gu bolayè, ke jesè manong nama ya gago!' Dafide a nna a atamèla fèla. E rile kwa ba sa ntseng ba le kgakgajana le go kgatlhana teng, Dafide a bo a tsentsè lentswè mo motsekeding ; a konopa mokaloba ka jònè. Lentswè ja mo gatla mo tlhogong, mo phatleng ; mokaloba a wèla fa fatshe. Jaana Dafide a tabogèla kwa go ènè, a somola chaka ya gagwè mo kgatleng ya yònè, a mo kgaola tlhògò ka yònè.

E rile Bafilisitia ba bòna fa monna yo ba mo ikantseng a sulè, ba kgòbèga marapò botlhe, ba tlogèla gotlhe ba tshaba. Baiseraèla ba ragoga ba ba kgèmètha, ba ba bolaya ka polaò e kgolo.

DITAOLO TSE DI SOME

EKESODO

Modimo wa bua mafoko a aotlhe, wa re, Ke nna Jehofa Modimo wa gago, yo ke gu ntshitseng mo lefatshing ja Egepeto, mo tlung ya botlhanka.

1. U se ka wa nna le medimo epè e sele fa e se nna.

2. U se ka wa itirèla setshwantshò sepè se se setilweng, lefa e le setshwanò sa sebopègò sepè se se kwa legodimong kwa godimo, lefa e le sa se se mo lefatshing kwa tlase, lefa e le sa se se mo metsing a a kwa tlase ga lefatshe :

U se ka wa di ikòbèla, lefa e le go di dirèla ; ka gonne Nna, Jehofa, Modimo wa gago, ke Modimo o o lehufa, yo ke beletsang bana tshiamololò ya borraabò, go ya kokomaneng ya boraro le ya bonè ya ba ba nkilang ; mme ba makgolokgolo ba bònè ba ba nthatang, ba tshegetsa ditaolo tsa me, ke ba supetse boutlwèlò botlhoko.

3. U se ka wa umakèla leina ja ga Jehofa Modimo wa gago lefèla ; gonne ènè yo o umakelang leina ja gagwè lefèla, Jehofa ga a ketla a mo kaya a sena molato.

4. Gakologèlwa letsatsi ja sabata go le itshepisa. U dirè, u bo u swetse tirò yotlhe ya gago ka malatsi a le marataro : mme letsatsi ja bosupa ke Sabata wa ga Jehofa, Modimo wa gago ; u se ka wa dira tirò epè ka jònè, wèna, lefa e le morwao, lefa e le morwadio, lefa e le motlhanka wa gago, lefa e le lelata ja gago, lefa e le dikgomo tsa gago, lefa e le moeng wa gago yo o mo teng ga dikgòrò tsa gago.

Gonne Jehofa o dirile legodimo le lefatshe,

le lewatlè, le tsotlhe tse di mo go aònè, ka malatsi a le marataro ; jalo a ikhutsa ka letsatsi ja bosupa. Ke gònè ka moo Jehofa o na a segòfatsa letsatsi ja bosupa, a le itshepisa.

5. Tlotla rrago le mmago, gore malatsi a gago a nnè maleele mo lefatshing je Jehofa Modimo wa gago o le go nayang.

6. U se ka wa bolaya motho.

7. U se ka wa dira boaka.

8. U se ka wa utswa.

9. U se ka wa supa maaka kaga mongwe ka wèna.

10. U se ka wa eletsa ntlo ya mongwe ka wèna ; u se ka wa eletsa mosadi wa mongwe ka wèna, lefa e le motlhanka wa gagwè, lefa e le lelata ja gagwè, lefa e le kgomo ya gagwè, lefa e le esela ya gagwè, lefa e le sepè se e leng sa mongwe ka wèna.

THAPELO YA MORENA

Rra rona yo o kwa legodimong, leina la gago a le itshepisiwè ; bogosi jwa gago a bo tlè, go rata ga gago a go dirwè mo lefatshing, jaaka kwa legodimong.

Re nèyè gompiano dijò tsa rona tsa letsatsi ; u re itshwarèlè melato ya rona, jaaka le rona

re itshwarèla ba ba molato le rona. U se re
gògèlè mo thaelong, mme u re gololè mo go
yo o bosula : gonne pusò ke ya gago, le thata,
le kgalalèlò, ka bosenabokhutlò, Amene.

MATHAIO 5

1 Jalo Yesu, e rile ka a bònà bontsintsi jwa batho, a tlhatlogèla mo thabeng. Ya re a sena go nna fa fatshe, barutwa ba gagwè ba tla kwa go ènè,

2 A tswa molomo, a ba ruta a re,

3 Go segò ba ba humanegileng mo moeng ; gonne bogosi jwa legodimo ke jwa bònè.

4 Go segò ba ba lelang ; gonne ba tlaa gomodiwa.

5 Go segò ba ba pelonomi ; gonne ba tlaa rua lefatshe.

6 Go segò ba ba bolaetsweng tshiamò ke tlala le lenyòra, gonne ba tlaa kgorisiwa.

7 Go segò ba ba kutlwèlò botlhoko ; gonne ba tlaa utlwèlwa botlhoko.

8 Go segò ba ba pelo di itshekileng : gonne ba tlaa bònà Modimo.

9 Go segò ba ba letlanyang ; gonne ba tlaa bidiwa bomorwa Modimo.

10 Go segò ba ba bogiseditsweng tshiamo ;
gonne bogosi jwa legodimo ke jwa bònè.

11 Lo segò mogang batho ba lo kgòbang,
ba lo bogisa, ba lo pateletsa bosula bongwe
le bongwe, ka ntlha ya me :

12 itumeleng, lo bo lo ipele thata ; gonne
tuèlò ya lona e kgolo kwa legodimong. Gonne
ba bogisitse jalo baprofiti ba ba neng ba le
pele ga lona.

13 Ke lona letswai ja lefatshe ; mme fa letswai
le senyegile molodi, ana le ka lokwa ka eng ?
Ga le tlhole le na le gopè, fa e se go latlhèlwa
kwa ntlè, le go gata kwa ke batho.

14 Ke lona lesedi ja lefatshe. Motse o o
beilweng mo godimo ga thaba ga o kake wa
fitlhèga :

15 le gònè batho ga ba ke ba tshuba lobònè,
go tla ba lo huhumetsa tlase ga seèlò ; mme
ba lo tlhome mo setlhomong fèla, jalo lo pha-
tsimele botlhe ba ba mo tlung.

16 A lesedi ja lona le phatsimè fèla jalo fa
pele ga batho, gore ba bònè ditirò tsa lona tse
di molemò, ba galaletse Rraeno yo o kwa
legodimong.

JOHANE 3 : 16

Gonne Modimo o ratile lefatshe mo go kalo,
wa ntsha Morwa One, yo o tsetsweng a le esi,
gore lefa e le mang yo o dumèlang mo go
ènè, a se ka a nyèlèla, mme a bonè botshelò jo
bo sa khutleng.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27	28	29		
30	40	41	50	52	60	63	70	74		
80	85	90	96	100	101	102	103			
104	105	106	107	108	109	110				
111	112	113	114	120	130	200				
250	300	375	400	500	600	700				
800	900	1,000	1,100	1,120	1,200					
1,265	2,000	3,000	4,000	6,000	8,000					
21,000	600,000	1,000,000	1,800,000							
21,000,000.										